

بسم الله الرحمن الرحيم

گرانی یا تورم مسئله این است!

آیا در دورانی که عرضه و تقاضای بازار در رکود به سر می برد این مقدار رشد قیمت ها منطقی است؟

زمستان ۱۳۹۹

مقدمه

در این کتاب سعی شده است پرده از اسرار گرانی ها از اول انقلاب تا کنون برداشته شود . برای پی بردن به حقیقت نیاز به دانستن مباحث مهمی است که من به مفهوم پول ، تورم، بانک ها و نقش آنها در گرانی های سال های اخیر می پردازم.

سعی بر این است که بتوانید با مطالعه این کتاب به سوالاتی چون:

- علت گرانی چیست؟

- علت تورم چیست ؟

- چه راه هایی برای مهارتورم وجود دارد؟ پاسخ دهید

از آنجایی که اعتقادی به تطویل کلام و کش دادن مباحث ندارم حتی در مباحثی با این سطح از اهمیت ترجیح می دهم و مسائلی که ارزش اطلاعاتی پایین تری برخوردارند را حذف و اطلاعات اصلی را در این فصول به بگنجانم.

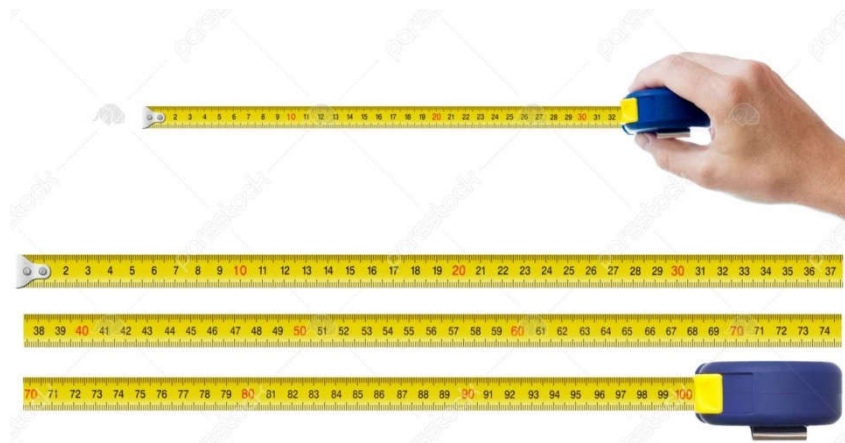
فصل اول تعاریف و مفاهیم اولیه

پول شیء ای است برای حفظ ارزش و انتقال دارایی های افراد به منظور ذخیره و انجام معاملات تجاری (خرید و فروش) و واحد شمارش و اندازه گیری.

بنابراین تعریف ، باید با پول بتوان محصولات و خدمات مورد نظر را دریافت کرد و زمانی که صحبت از پول می شود مسلماً نمی شود مباحثی چون قیمت ها و قیمت گذاری و همچنین ارزش پول را نادیده گرفت.

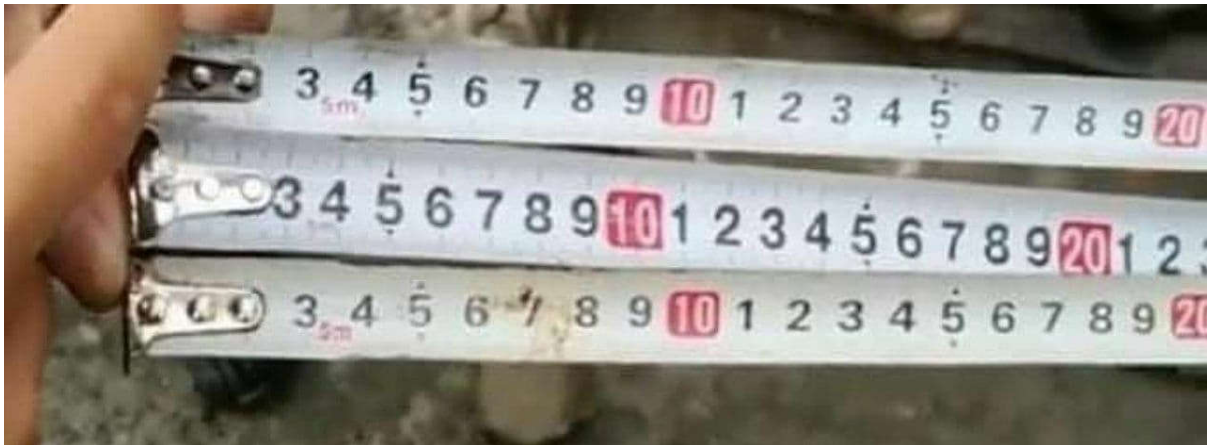
همانطور که در بالا اشاره شد، کارکرد پول ذخیره و انتقال ارزش است انتقال ارزش کاملاً واضح است ولی ذخیره ارزش محل بحث ماست برای درک بهتر ذخیره ارزش توسط پول به این مثال توجه کنید.

فرض کنید قصد دارید یک خانه را معامله کنید برای قیمت گذاری خانه نیاز به یک معیار سنجش واحد دارید. در مورد املاک و مستغلات از معیار متر مربع استفاده می شود و هر متر طبیعتاً ۱۰۰ سانتی متر در نظر گرفته می شود.



تصور کنید فردا در رسانه ها اعلام کنند هر متر ۹۵ سانتی متر است پس اگر خانه ای تا روز قبل ۱۰۰ مترمربع بوده الان ۹۵ متر مربع مساحت دارد! حتی تصور اینکه در دنیای واقعی چنین اتفاقی بیفتد ترسناک و غیر ممکن به نظر می رسد.

اگر معیار ثابت اندازه گیری نداشته باشیم اوضاع ممکن است از این هم ترسناک تر شود. تصور کنید معیار سنجش طول در هر منطقه یک اندازه متفاوت باشد.



حتی فکر کردن به این موضوع باعث تشویش در افکار انسان خواهد شد. اما سوال این است که چرا پول که پایه اصلی اقتصاد کشورها است باید هر روز یک ارزش داشته باشد (معمولاً هر روز کمتر از دیروز)؟

ارزش پول کالایی (طلا و نقره) از اولین روزهای استفاده از آن (حدوداً ۷۰۰ قبل از میلاد مسیح) تا سال ۱۹۷۱ میلادی ثابت بود. در این سال نیکسون ریاست جمهوری ایالات متحده آمریکا اقدام به شناور کردن ارزش دلار در برابر طلا کرد و آن، اعلام پایان معاهده برتون وودز بود. قیمت طلا در آن سال از هر اونس ۳۵ دلار به حدود ۲۰۰۰ دلار در حال حاضر رسیده است.

About 170,000,000 results (0.61 seconds)

Gold Prices - 100 Year Historical Chart

Gold Prices - Historical Annual Data

Year	Average Closing Price	Annual % Change
1972	\$58.17	48.74%
1971	\$40.80	16.37%
1970	\$35.96	6.16%

[49 more rows](#)

www.macrotrends.net/historical-gold-prices-100-year-c...

[Gold Prices - 100 Year Historical Chart | MacroTrends](#)

قیمت طلا در آن دوران

این مسئله باعث اجبار سایر کشورها به شناور کردن ارز خود در برابر طلا و دلار شد و به نوبه خود اثرات تورمی در هر کشور بنا به سیاست های پولی (به زبان ساده پول خلق شده) برجای گذاشت.

gold price now

About 3,220,000,000 results (0.69 seconds)

Live Gold Price		Gold Spot Price Today
Gold Price per Gram	\$62.59	€53.03
Gold Price per Kilo	\$62,591	€53,031
Gold Price per Ounce	\$1,946.80	€1,649.45

4 November 2020, 23:59:54 (GMT-08:00)

www.bullionvault.com › gold-price-chart
[Gold Price Chart, Live Spot Gold Rates, Gold Price Per Ounce ...](#)

About Featured Snippets Feedback

طلا در حال حاضر

در فصل دوم راجع به این موضوع به تفصیل بحث خواهد شد که قیمت ها با معیار طلا حتی از هزار سال پیش هم تغییری نداشته اند مثلاً گوسفند از حدود ۱۴۰۰ سال پیش، پس نمی توان هیچ پشتوانه ای بهتر از طلا برای پول تصور کرد.

به بیان ساده تر پول امروزی یعنی پول بدون پشتوانه چه در ایران و چه در سایر کشورها ابزار مناسبی جهت حفظ ارزش دارایی ها نیست در ایران روزی دو هزار میلیارد تومان پول خلق می شود در کشورهای دیگر بسته به سیاست های آن کشور حجم مشخصی خلق پول می کنند.

تاریخچه پول

هر کدام از مباحث مطرح شده در این کتاب به نوبه خود باید در چند کتاب جداگانه بررسی شوند ولی از آنجایی که اساس ارائه مطالب را بر خلاصه نویسی و حذف کردن اطلاعاتی که برای خواننده مفید نیستند گذاشته ام مختصری از تاریخچه پول در دنیا را ذکر می‌کنم.

از آغاز تشکیل جوامع نیاز به وسیله ای برای مبادلات احساس می شد که منجر به آغاز دوره مبادلات کالا به کالا شد و تا حدود ۳ هزار سال قبل، این مبادلات رواج داشت ولی به علت مشکلاتی مانند عدم وجود یک معیار مشخص برای ارزش گذاری کالا و مشکل در معاملات به علت سختی در یافتن طرفین مبادله که کالای طرف دیگر را نیاز داشته باشند باعث تلاش بیشتر برای یافتن یک معیار ثابت در معاملات شد که دلیل اصلی به وجود آمدن پول های کالایی بود .

وجود پول کالایی مزایای زیادی در پی داشت ولی معایبی هم ایجاد کرد یکی از معایب پول های کالایی اولیه ، محدود بودن به یک منطقه جغرافیایی خاص بود مثلاً صدف در نواحی ساحلی ، گاو و گوسفند در نواحی کوهستانی و معتدل و نمک نیز در بعضی دیگر از سرزمین ها رواج داشت.

به همین دلیل آنان به فکر ایجاد یک واحد سنجش ارزش مقبول همگان افتادند و این سرآغاز استفاده انسان از فلزات گرانبها به عنوان پول در حدود ۷۰۰ قبل از میلاد مسیح علیه السلام بود. در این دوران دو امپراتوری بزرگ آن زمان یعنی پارس(ایران) و روم اقدام به ارائه سکه های طلا و نقره به عنوان واحد سنجش ارزش کردند. یکی از اولین سکه های ضرب شده در تاریخ "دریک" است که گمان می‌رود حدود ۵۱۴ پیش از میلاد ضرب شده باشد که حدود ۸.۳۵ تا ۸.۴۲ گرم وزن داشته و عیار آن بسیار بالا بوده است.

طلا به دلیل ذخیره ارزش بالا در حجم اندک و چون فلز مقاومی است و همچنین مقدار آن محدود است همواره در میان جوامع مقبولیت بسیار بالایی داشته است.

ولی به دلیل خطرات نگهداری آن مانند خطر سرقت و ... مردم ترجیح دادند که ذخیره های طلای خود را به دولت ها سپرده و در برابر آن حواله دریافت کنند که سهولت استفاده از حواله باعث شد مردم کمتر از طلا استفاده نموده و دنبال مبادله با همان حوالجات باشند. هرچند که در دوره‌ای این حواله جات توسط صرافی‌ها که ذخایر طلا را در اختیار داشتند نیز صادر می شد. به مرور زمان این حواله ها جای خود را به اسکناس دادند.

عموم مردم تاریخچه اسکناس را مربوط به قرن شانزدهم و هفدهم میلادی می دانند در صورتی که اولین بار اسکناس ها در قرن یازدهم میلادی در چین تا قرن چهاردهم رواج داشت و به همان دلیلی که الان با آن مواجه هستیم (بحران تورم) از اقتصاد حذف شد.

و بار دیگر توسط مغولان رواج پیدا کرد با ورود به عصر جدید و نیاز به تبادلات مالی بین کشورها دوره جدیدی از عرضه اسکناس شروع شد که در این دوره پوند انگلستان در کشورهایی که تحت استعمارش بودند رواج داشت که شاید بتوان گفت جزو اولین ارزهای بین المللی بود. پس از سقوط امپراطوری انگلیس و پایان جنگ جهانی دوم در ۱۹۴۵ طی اجلاس برتون وودز دلار آمریکا مبنای مبادلات در تجارت جهانی قرار گرفت اگر بگوییم ایجاد بستر مناسب برای نوابغ از سراسر جهان و یکه تازی دلار در اقتصاد باعث پیشتاز شدن آمریکا در تمامی زمینه ها شده است به خطا نرفته ایم.

در این ایام طلا به قیمت ثابت هر اونس ۳۵ دلار معامله می شد تا اینکه در ۱۹۷۱ طی رویدادی که به آن "شوک نیکسون" می گویند آمریکا رسماً تبادل دلار و طلا را با نرخ ثابت پایان داد.

این مسئله باعث سقوط ارزش دلار از همان سال تاکنون شده است بعد از این اتفاق نرخ دلار نسبت به طلا و همچنین سایر ارزها نسبت به دلار و طلا شناور شدند و این بود بزرگترین کلاهبرداری تاریخ!

کلاهبرداری بود چون که از آغاز قرار بود ارزش دلار با میزان مشخص طلا برابر باشد ولی در دوران نیکسون زمانی که دلار کاملاً رواج یافته بود از طرف دیگر ذخایر طلای آمریکا رو به اتمام بود یک طرفه معاهده را زیر پا گذاشت و نرخ ها را شناور کرد.

بیت کوین: پول عصر جدید

در سال ۲۰۰۹ شخصی با نام واقعی یا مستعار ساتوشی ناکاموتو اولین رمز ارز یا (crypto currency) را به دنیا معرفی کرد. ارزش هر بیت کوین در سال ۲۰۱۰ معادل ۰.۰۰۳ دلار (سه هزارم دلار معادل ۵.۷ تومان در سال ۱۳۸۹) بود که الان به ۱۶ هزار و ۱۱۳ دلار (۴۳۶ میلیون و ۶۵۰ هزار تومان) رسیده است.

اگر برایتان سوال شده که بیت کوین دقیقاً چیست؟

بیت کوین یک رمزارز است که از طریق کدگذاری و درهم سازی (hashing) امنیت اطلاعات (یا همان بلاک ها) را تامین می کند. برای آنهایی که این کار یعنی تأمین امنیت شبکه را بر عهده دارند ماینر می گویند که برای عمل mining پاداش می گیرند.

البته از طریق صرافی ها هم میتوان خرید و فروش بیت کوین و سایر رمز ارزها را انجام داد و برای این کار کافی است که یک کیف پول رایگان در یکی از سایتهای معتبر در این زمینه ایجاد کنید.

همان طور که ملاحظه نمودید سیر تغییرات پول رایج از پول کالایی (صدف ، نمک و ...) به سمت طلا و نقره (نوع دیگر پول کالایی) و سپس حواله و اسکناس (پول بدون پشتوانه یا FIAT) و در آخر رمز ارزها بوده است. به قول رابرت کیوساکی طلا و نقره پول خدا ، اسکناس پول دولت ها و رمز ارزها پول مردم هستند هرچند بسیاری از کارشناسان با اذعان به ارزش بلاک چین معتقدند رمز ارزها صرفاً برای مدت کوتاهی می توانند بازار را تحت تاثیر قرار دهند و در بلند مدت از بین می روند.

نگارنده بر این عقیده است که به چند دلیل رمز ارزهایی که همچون بیت کوین در آینده چندان کارآیی نخواهند داشت:

چون در اسلام پول باید دو ویژگی داشته باشد اولاً ارزش ذاتی داشته باشد که بیت کوین و... صرفاً یک سری محاسبات هستند. ثانیاً ارزش ثابت داشته باشد که بیت کوین هرگز این دو شرط را نخواهد داشت.

هر چند تعدادی از نرم افزارها که به (stable coin) یا ارز های پایدار معروف هستند سعی کرده اند معادل مقدار کوین های (واحد ارزش) ایجاد شده، طلا یا ارزهای معتبر ذخیره داشته باشند. نمی شود راجع به عملکرد آینده این دسته از رمز ارزها قضاوت کرد لیکن بر اساس تجربه اعتماد بشر از پشتوانه پول که توسط آمریکا (در قضیه شک نیکسون) ضربه اساسی خورده نمی توان چندان به آن امیدوار بود. در ثانی فناوری های قدرتمندی همچون محاسبات کوانتومی در آینده نه چندان دور در دسترس خواهند بود میتوانند خطرات جدی برای رمز ارزهایی مانند بیت کوین به وجود آورند چون همانطور که قبلاً ذکر شد رمز ارزها صرفاً محاسبات (به اصطلاح عامیانه یک مشت عدد) هستند.

انواع پول

پول به دو دسته پول و شبه پول تقسیم میشود.

به اسکناس، مسکوکات و اعتباراتی که توسط بانک مرکزی تولید و عرضه می‌شوند پول، پایه پولی یا پول پر قدرت می‌گویند.^۱ انحصار انتشار آن در اختیار بانک مرکزی است که در ایران تحت تأثیر سیاست‌های اقتصادی دولت قرار دارد انتشار حجم بالای پول پر قدرت منجر به تورم بسیار شدید خواهد شد.

ضریب فزاینده پولی به انگلیسی (Money multiplier) : ضریبی است که نشان می‌دهد، نظام بانکی چند برابر سپرده‌ای که در اختیار داشته، پول بانکی خلق کرده است .

>> آیا می‌دانستید حجم پایه پولی در سال ۱۳۹۲، ۱۱۸ هزار و ۴۰۰ میلیارد تومان بوده است اکنون به رقم

۳۸۳ هزار و ۴۷۰ میلیارد تومان رسیده است یعنی طی ۷ سال ۳.۲۳ برابر شده است <<

در فصل دوم به این مسئله که چگونه و به چه مقدار، خلق پول و شبه پول (پول بانکی) موجب تورم شده است می‌پردازیم.

شبه پول

به سپرده‌های غیر دیداری مانند سپرده‌های کوتاه مدت و بلند مدت، حسابهای پس انداز قرض الحسنه، اوراق قرضه که برای نقد شدن به سررسید خاصی احتیاج دارند شبه پول می‌گویند. اقتصاددانان بر این باورند که شبه پول در کوتاه مدت به خاطر سررسید چند ماهه تا یک ساله منجر به تورم نخواهد شد ولی سوال اصلی این است که آیا در بلندمدت هم این چنین خواهد بود؟

میزان شبه پول در سال ۱۳۹۲ برابر با ۵۷۵ هزار و ۲۸۴ میلیارد تومان بوده است که به رقم ۲ هزار و ۱۵۵ هزار و ۱۲۰

میلیارد تومان رسیده است یعنی ۳.۷۴ برابر شده است

^۱ به پول پر قدرت معروف است چون هر گونه افزایش پایه پولی به دلیل ضریب فزاینده منجر به افزایش چند برابری حجم پول می‌شود

امکان دارد تعدادی از خوانندگان به اینکه چرا این دوره (۱۳۹۲ تا ۱۳۹۹) را به عنوان مثال در نظر گرفتیم بر بنده خرده بگیرند و احساس کنند که دلایل سیاسی در میان است اما باید صادقانه عرض کنم به دو دلیل این دوره را به عنوان مثال آوردم.

اول اینکه بالاترین افزایش پایه پولی و در کل ، نقدینگی در این دوران بوده است و دلیل دوم قرار داشتن در این دوران و شنیدن صدای خرد شدن استخوان های اقتصاد ایران توسط خوانندگان گرامی بوده است.

نکته اساسی راجع به شبه پول این است که درصد آن نسبت به پول واقعی خلق شده بسیار بیشتر است و همین مسئله باعث به وجود آمدن تورم بسیار بالا در ایران شده است. امری که اکثر مخاطبان آن را محصول تحریم‌های غیرقانونی ایالات متحده می‌دانند. در صورتی که خلق پول از هیچ که در فصل دوم راجع به آن بحث خواهد شد دلیل اصلی تورم و گرانی ناشی از آن است.

بانک مرکزی به ازای دارایی‌هایی که در اختیار دارد اقدام به انتشار اسکناس و مسکوکات می کند البته در بعضی موارد خلق پول به صورت اعتبار و دادن وام به بانک های تجاری می باشد.

۱-خالص دارایی‌های خارجی بانک مرکزی شامل موجودی و خالص مطالبات از خارج

۲-ذخایر طلا

۳-خالص مطالبات از دولت مانند: مطالبات از بخش دولتی سپرده‌های بخش دولتی، حساب سرمایه بانک مرکزی، اوراق قرضه دولتی

۴-مطالبات بانک مرکزی از بانکهای تجاری شامل: وام ها و اعتبارات به بانک های تجاری

و در مقابل این دارایی ها طبیعتاً یک سری بدهی ها هم وجود دارند

بدهی ها

۱-اسکناس و مسکوکات در دست مردم(یعنی اسکناس ها بدهی بانک مرکزی هر کشور به مردمش است)

۲- اسکناس و مسکوکات نزد بانک‌ها (نقدینگی در صندوق بانکها)

۳- سپرده های ویژه بانکی نزد بانک مرکزی (ذخایر اضافی بانک ها)

۴- سپرده های قانونی بانک‌ها نزد بانک مرکزی (ذخایر قانونی بانکها)

مسئله در شبکه‌های اجتماعی ویدیوهایی از شهروندان چند کشور از جمله ترکیه و ایران را دیده‌اید که اقدام به سوزاندن دلار آمریکا در اعتراض به تحریم های آن کشور می کنند و با این تصور که با سوزاندن دلار ارزش آن در بازار کاسته می شود. در صورتی که صرفاً چند دلار از بدهی های آمریکا را کاهش داده‌اند!

در حقیقت این اسکناس که مشاهده می کنید بدهی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به دارنده آن است. در ادامه به ارزش واقعی یا بهتر بگوییم قانونی ریال و مقایسه آن با ارزش ریال فعلی می‌پردازم.



روی این اسکناس دو امضا وجود دارد که یکی متعلق به رئیس بانک مرکزی و دومی وزیر اقتصاد است که بنا بر قانون پولی و بانکی کشور مانند ضامن (شبه چک) اجرای این قانون می‌باشد.

پول از نظر اسلام باید دو خصیصه داشته باشد

ارزش ذاتی

داشتن ارزش ذاتی به معنای این است که ارزش آن برابر کالاها برعکس پول اعتباری بر اساس ذات آنها نه قرارداد اجتماعی سنجیده می شود و پول اعتباری ذاتاً بی ارزش است و فقط به خاطر تضمین دولت رواج قانونی دارد.

ارزش ثابت

همانطور که قبلاً اشاره شد (مثال متراژ متغیر یک خانه) بی ثباتی پول به معنای آن است که یک عده‌ای از افراد خاص (بانکداران) می توانند با دستکاری در ارزش پول با خلق پول از هیچ، جریان و ثروت ها را از سمت جامعه و فعالان اقتصادی به سوی بانک‌های تجاری منحرف کنند و به معنای واقعی کلمه پول بچاپند (مثلاً چاپ کنند)!

بر اساس قانون پولی و بانکی کشور مصوب ۱۳۵۱ آخرین ویرایش ۱۳۹۹ هر ریال معادل (۰.۰۱۰۸۰۵۵) گرم طلای خالص (۲۴ عیار) می باشد به عبارت ساده تر هر ریال معادل یک صدم گرم طلای خالص است. در زمان نگارش این کتاب هر گرم طلای خالص حدود یک میلیون و ۵۰۰ هزار تومان یعنی هر ریال بر طبق قانون پولی و بانکی کشور معادل حدود ۱۵ هزار تومان و ۱۵۰ هزار ریال فعلی می باشد. حالا شما قیمت ارز های روز را محاسبه کنید خواهید دید که به ارقام غیر قابل باوری می رسید که حتی با دوران قبل از انقلاب هم قابل مقایسه نیست و این مقیاس، مقدار خیانتی که به این قانون و به این ملت مظلوم شده است را نشان خواهد داد.

نقدینگی

نقدینگی به مجموع پول و شبه پول یا به اصطلاح عامیانه پول در گردش گفته می شود. حجم نقدینگی باید با حجم کل اقتصاد و رشد اقتصادی در تناسب باشد هرگاه آهنگ رشد نقدینگی با رشد اقتصاد کشور ها هماهنگ نباشد گرفتار مشکل تورم می شوند.

در جدول زیر می بینید که نسبت به رشد اقتصادی چند کشور و میزان نقدینگی آنها چه مقدار بوده است و می توانید وضعیت تورمی آنها را با همدیگر مقایسه کنید.

در فاصله سال های ۱۳۵۲ تا ۱۳۹۵ یعنی ۴۳ سال سه کشور آلمان، عربستان و ونزوئلا مقایسه شده اند.

نام کشورها	رشد اقتصادی	رشد نقدینگی (برابر)
آلمان	۲.۱۸	۳.۱
عربستان	۲.۳	۲۶۵
ونزوئلا	۲.۳	۶۰۵۰۹

حال مقایسه ایران از سال ۱۳۵۲ تا ۱۳۹۸ یعنی طی ۴۶ سال

نام کشور	رشد اقتصادی	رشد نقدینگی (برابر)
ایران	۲.۲	۴۴۰۰۰

با توجه به این جدول می توان به یکی از مهم ترین علل و ریشه اصلی مشکلات اقتصادی کشورهایی چون ایران و ونزوئلا پی برد. نکته اساسی این است که موج بی سابقه تحریم ها مانع از آن می شود که اندکی راجع به عواملی غیر از تحریم در مشکلات اقتصاد ایران تفکر کنیم.

بنابراین آمار، رشد اقتصادی آلمان طی ۴۳ سال ۲۰۱۸ برابر شده یعنی حجم کلی اقتصاد آلمان که یکی از بزرگترین قدرت های اقتصادی جهان است ۲۰۱۸ برابر شده است در همین مدت زمانی ، میزان نقدینگی ۳۰۱ برابر شده است. البته این مقدار از کنترل تورم تجربه بسیار پرهزینه ای داشته که در بخش تورم به آن می پردازم. این تجربه تلخ باعث شد آلمان سیاست های سختگیرانه ای در قبال استقلال بانک مرکزی و کنترل نقدینگی در پیش بگیرد که به "وسواس آلمانی" و "فوبیا ناشی از تورم" معروف است.

همین وسواس کنترل نقدینگی باعث شده است که متوسط تورم در آلمان از ۱۹۵۰ تا ۲۰۱۹ و احتمالاً سال ۲۰۲۰ ، سالیانه حدود ۲.۳ درصد باشد.

عربستان با وجود منابع عظیم نفتی و ثروت عظیم حاصل از آن در طول ۴۳ سال افزایش تولید ۲.۳ برابری را تجربه کرده است که عمده تولید این کشور در بخش انرژی خلاصه می شود. افزایش ۲۶۵ برابری نقدینگی موجب تورم و گرانی در آن کشور شده که البته تورم و افزایش نقدینگی این کشور با ایران قابل مقایسه نیست.

یا حتی ونزوئلا با افزایش ۲.۳ برابری تولید ، حجم نقدینگی را ۶۰۵۰۹ برابر کرده است. عمدتاً در ایران مشکلات ونزوئلا را حاصل تحریم ها و دشمنی آن کشور با آمریکا می داند در صورتی که دولت فعلی متاسفانه به چاپ اسکناس با ارقام نجومی روی آورده است که همین امر باعث ایجاد تورم بسیار شدید در این کشور شده است.



در دوران کنونی در کشور ایران ظرف ۴۶ سال حجم تولید ۲.۲ برابر شده است و اگر می‌خواستیم تورم بسیار کم داشته باشیم باید همین مقدار از نقدینگی رشد می‌کرد (یعنی حداکثر ۳ برابر) ولی متأسفانه شاهد رقم حیرت آور ۴۴ هزار برابر هستیم. نقدینگی سال ۱۳۵۷ برابر ۲۵۷ میلیارد و ۸۰۰ میلیون تومان بوده که الان یعنی سال ۱۳۹۹ قریب به ۳۰۰۰ هزار میلیارد تومان شده است.

در صورتی که بر اساس عقل و منطق باید برابر با حجم تولید افزایش می‌یافت. تولید در ایران در شرایط مساعد هر چهل سال دو برابر میشود.

هم اکنون سیستم بانکی کشور بیش از ۲۰۰۰ هزار میلیارد تومان به صورت روزانه خلق پول می‌کند که این رقم بیش از ۷ برابر کل نقدینگی سال ۱۳۵۷ است. حدث میزنم با این مثال به اصل قضیه پی برده باشید. می‌دانید که آب بستن به پول ملی کاری نیست از عهده من و شما بر بیاید و در فصول آتی خواهید دید که خود دولت هم حجم بسیار کمتری از نقدینگی را نسبت به بانک‌های تجاری خلق می‌کند.

تورم

اکنون که با نقدینگی آشنا شدید نوبت به تعریف تورم رسیده است. برای توضیح بهتر تورم به این مثال توجه کنید:

تصور کنید در جزیره‌ای ساکن هستید که در آن ده بطری آب و ده هزار تومان پول وجود دارد. در این مثال بطری نماد کالاها و خدمات و پول موجود، نماد نقدینگی است. با قیمت گذاری بطری ها، هر بطری متناسب با حجم پول، قیمت گذاری می‌شود یعنی

$$10000 \div 10 = 1000$$

اگر روزی (مانند اتفاقی که همیشه در ایران می‌افتد) حجم پول دو برابر شود در آن سوی معادله که حجم کالا یا همان بطری‌ها وجود دارد تغییری به وجود نمی‌آید (همچون تولید ایران و چند کشوری که اشاره شد که هر چهل سال دو برابر میشود) پس با افزایش و متورم شدن حجم پول قیمت ها افزایش می‌یابد.

مثلاً با دو برابر شدن حجم پول یعنی نقدینگی ۲۰ هزار تومانی قیمت هر بطری بدون هیچ تغییری در بخش تولید و عرضه، دو برابر می‌شود.

(قیمت هر واحد کالا که دو برابر شده است) $2000 = (\text{تعداد کالاها}) 10 \div 20000$ (حجم نقدینگی)

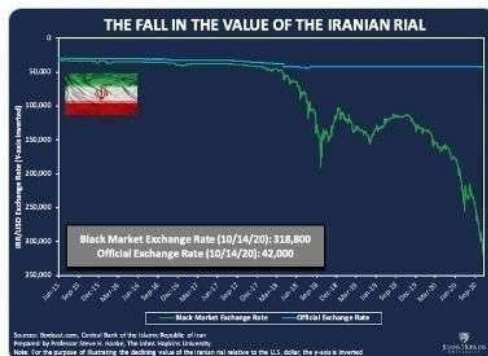
حتما این سوال پیش می آید که در شرایط تحریم که تولید و عرضه را کند و بی رونق شده و مردم کوچه و بازار هم پول کافی برای خرید خیلی از اقلام را در اختیار ندارند (یعنی عرضه کم شده و تقاضایی نیست) چرا قیمت اجناس هرروز، گاهی اوقات هر ساعت افزایش می یابد؟ در مثال بالا روشن شد که ایراد از عرضه و تقاضا نیست بلکه مورد سوم یعنی واسطه بین خریدار و فروشنده برای تمامی معاملات (پول) دستخوش تغییر ارزش شده است.

تورم به افزایش پایدار و رشد قیمت ها در بلند مدت گفته می شود ولی گرانی که اکثر ما آن را با تورم اشتباه میگیریم به معنای افزایش مقطعی قیمت هاست. گوجه فرنگی که در بهار و تابستان سه هزار تومان قیمت دارد، پایین ترین نرخ اواخر تابستان برای رب گیری است که تا ۱۵۰۰ تومان به ازای هر کیلو هم مشاهده شده است (البته در شهر ما) و قیمت همین گوجه فرنگی در پاییز و زمستان به ۵ تا ۱۵ هزار تومان هم می رسد. نکته مهم راجع به تفاوت گرانی و تورم در آن است که گرانی مقطعی است و با تنظیم بازار مانند عرضه مستقیم کنترل می شود و درباره تورم چنین چیزی صدق نمی کند چون تورم یعنی پول ما بی ارزش تر از دیروز شده است نه اینکه اجناس گران تر شده باشند. مسلماً بارها در شبکه های اجتماعی و رسانه ها دیده اید که توصیه به خریدن فلان کالا می کنند و داستان خریدن لبنیات در در آلمان را چاشنی صحبت خود قرار می دهند غافل از اینکه در آلمان تورم حدود ۲.۳ درصد آن هم سالانه است و تورم رسمی ایران حدود ۴۰ درصد و غیر رسمی بالای ۱۰۰ درصد است.



Prof. Steve Hanke
@steve_hanke

BREAKING: Suffering from COVID, sanctions, & corruption, the Iranian rial reaches a NEW record LOW against the USD in the black market. As a result, Iran's inflation has soared to 181.02%/yr by my measure! Iran MUST make the rial a clone of gold with a gold-backed #CurrencyBoard.



3:49 PM · Oct 15, 2020 · Twitter Web App

"پروفسور استیو هانکه، اقتصاددان"

"ریال ایران زیر بار کووید ۱۹، تحریم ها و فساد، در بازار سیاه به رکورد جدید پایین ترین میزان در برابر دلار رسید.

در نتیجه، با حساب من تورم ایران به ۱۸۱.۰۲٪ در سال رسیده است!

ایران باید ریال را با پشتوانه طلا با هیأت ارزی وابسته به طلا تبدیل کند. /اکنومیست فارسی"



پس طبیعتاً با نخریدن یک کالا در آلمان چون تورم بسیار ناچیز است و باعث تنظیم عرضه و تقاضا و حتی فشار به عرضه کننده (در مثال لبنیات می شود) تا قیمت ها را به حالت تعادلی برساند ولی در ایران ، چون تا پایان امروز(به صورت روزانه) معادل حدود ۷ برابر کل نقدینگی سال ۱۳۵۷ چاپ می شود کاملاً مشخص است که کمپین های نخریدن کالا ها راه به جایی نمی برد.

البته من منکر گرانی غیر موجه نمیشوم مثلاً در مورد خودرو ظرف یک سال قیمت خودرویی مانند پراید که حیف است خودرو نامیده شود چندین برابر شده است.

ولی اگر مانند کشور آلمان ثبات در بخش پولی داشته باشیم دیگر تولیدکنندگان و عرضه کنندگان توجیه و توانایی برای افزایش بی منطق و بی رویه قیمت کالاها و خدمات شان نخواهند داشت. آلمان همیشه تورم ۲ تا ۳ درصدی نداشته است بلکه بعد از جنگ جهانی اول دچار تورم می شود.

در علم اقتصاد ابرتورم (به انگلیسی: Hyperinflation) تورم بسیار بالا و معمولاً پرشتابی است که به سرعت ارزش واقعی ارز داخلی را از بین برده و با افزایش قیمت کالاها باعث می‌شود افراد جامعه میزان دارایی‌هایشان را به شکل پول محلی به حداقل برسانند و به‌طور معمول به سمت نگهداری ارزهای خارجی پایدارتر سوق یابند. در چنین شرایطی با این حال که سطح عمومی قیمت‌ها بر اساس ارز محلی در اقتصاد مواجه با ابرتورم به سرعت افزایش پیدا می‌کند، قیمت اقلام در نسبت با ارزهای خارجی نسبتاً با ثبات باقی می‌ماند.

داستان های ابرتورم

زمانی بود که هر فرد آلمانی میلیاردها مارک در جیبش داشت، اما هیچ چیزی نمی‌توانست با آن بخرد. یک قرص نان ۲۰۰ میلیارد مارک بود. با حقوق یک هفته حتی نمی‌شد یک فنجان قهوه خرید. ارزش مارک دقیقه به دقیقه کمتر می‌شد. رستوران‌ها منوها را چاپ نمی‌کردند، زیرا تا وقتی غذا آماده می‌شد قیمت آن بالاتر رفته بود. اگر اولین فنجان قهوه را با ۵۰۰۰ مارک می‌خوردید برای دومین فنجان باید ۹۰۰۰ مارک پرداخت می‌کردید.



کودکان در حال بازی با اسکناس‌های آلمانی که به دلیل تورم ارزش آن به اندازه کاغذ پایین آمده بود!

داستان‌های آن روزها هم وحشتناک و هم جالب است. پسری که مادرش او را برای خرید دو عدد نان فرستاده بود وسط راه متوقف شد و فوتبال بازی کرد، وقتی به مغازه رسید، قیمت‌ها بالا رفته بود و نتوانست حتی یک نان بخرد. مردی که برای خرید یک جفت کفش به برلین رفته بود وقتی به برلین رسید با آن پول فقط توانست یک فنجان قهوه و کرایه اتوبوس را پرداخت کند.



این شرایط مسخره اواسط جنگ جهانی اول اتفاق افتاد، زمانی که دولت آلمان تصمیم گرفت به جای استفاده از پول مالیات دهندگان برای تامین مالی جنگ از کشورهای دیگر قرض بگیرد. آلمانی‌ها مطمئن بودند که می‌توانند بدهی خود را با پیروزی در جنگ و تصرف سرزمین‌های صنعتی غنی از منابع و دریافت تاوان از متفقین شکست خورده پرداخت کنند. اما نتیجه برعکس شد. آلمان در جنگ شکست خورد و با بدهی‌های عظیم به اتمام رسید. علاوه بر این، معاهده ورسای آلمان را ملزم به پرداخت ۱۳۲ میلیارد مارک (۴.۳۱ میلیارد دلار) به عنوان جبران خسارت‌های وارده به متفقین کرد.



دولت آلمان برای پرداخت بدهی‌ها شروع به چاپ پول کرد و از آن برای خرید ارز خارجی و سپس از آن برای پرداخت خسارت‌ها استفاده کرد. به زودی نقدینگی زیاد در بازار باعث تورم شدید و از کنترل خارج شدن قیمت‌ها شد. در ابتدا، تورم به تدریج افزایش می‌یافت، از هر دلار ۴.۲ مارک قبل از جنگ تا ۴۸ مارک به ازای هر دلار تا وقتی که معاهده امضا شد. سپس تورم به سرعت افزایش می‌یافت. در نیمه اول سال ۱۹۲۲، به هر دلار ۳۲۰ مارک و در پایان سال به هر دلار ۷۴۰۰ مارک رسید. در نهایت ارزش مارک به هر دلار ۴.۲ تریلیون دلار سقوط کرد.



بچه‌ها در حال بازی با بادبادک‌هایی که با اسکناس ساخته اند

کارکنان چمدان و کوله پشتی با خود می‌بردند و در پایان روز دستمزدشان را در آن جمع می‌کردند، سپس به سرعت به نزدیکترین فروشگاه می‌رفتند و قبل از اینکه قیمت‌ها تغییر کند خرید می‌کردند. هر چند هفته اسکناس‌هایی با قیمت بالا و بالاتر به بازار می‌آمدند. تا جایی که اسکناس ۱۰۰۰ میلیارد مارکی هم به وجود آمد. ابرتورم در اکتبر سال ۱۹۲۳ به اوج خود رسید و اسکناس‌های ۱۰۰ تریلیون مارکی هم به وجود آمد و پول معنای خود را از دست داد.



مردم دیگر معامله نقدی نکردند و در عوض از معاملات کالا به کالا (خدمات) استفاده می‌کردند. بسیاری از پزشکان اصرار داشتند که قیمت سوسیس، تخم مرغ، زغال سنگ و امثالهم پرداخت شود. مردم یک جفت کفش را با یک تیشرت و ظرف قهوه مبادله می‌کردند. ترس و بی‌اعتمادی اقتصادی همه جا گسترده بود. مردم طوری زندگی می‌کردند که گویی هیچ فردایی وجود ندارد. سالن‌های رقص و فروش کوکائین به شدت افزایش یافت. هیچ پول ثابتی برای خرید وجود نداشت. تنها اشیای ارزشمند واقعی، دارایی‌های ملموس مثل الماس، طلا، اشیای عتیقه و آثار هنری بودند. خیلی زود دزدی در کشور افزایش یافت. مردم شروع به دزدیدن هر چیزی از صابون و سنجاق سر تا لوله مسی و بنزین کردند.



قیمت بالای خوراکی‌ها در دوران ابرتورم

در اواخر سال ۱۹۲۳، مارک با ارزش جدیدی به نام رنتمارک جایگزین شد که ارزش آن به اندازه نرخ قدیمی مارک و ۴.۲ مارک به ازای هر دلار بود. آلمان به حالت عادی برگشت، اما کشور هرگز دوباره آن کشور نبود. پرل باک، نویسنده آمریکایی که در سال ۱۹۲۳ در آلمان بود نوشته است: «شهرها هنوز آنجا بودند، خانه‌ها هنوز بمباران و ویرانه نشده بودند، اما میلیون‌ها نفر قربانی شدند. آن‌ها ثروت و پس انداز خود را از دست داده بودند، آن‌ها از تورم گیج و شوکه بودند و نمی‌فهمیدند که چطور این

اتفاق برای آن‌ها افتاده و دشمن چه کسی بود و چه کسی آن‌ها را شکست داده بود. آن‌ها اعتماد به نفس و احساس اینکه اگر به اندازه کافی کار کنند می‌توانند سرپرست زندگی خود باشند را از دست داده بودند و هم چنین ارزش‌های اخلاقی، شایستگی و روحی خود را از دست داده بودند.»



تبلیغات صاحب مغازه: «فروش و تعمیر در ازای غذا»



اسکناس‌های بی ارزش برای سوزاندن جمع آوری می‌شوند



استفاده از دسته های اسکناس به جای آجرهای خانه سازی



استفاده از اسکناس برای روشن کردن اجاق



استفاده از اسکناس های یک مارکی به جای کاغذ دیواری



با توجه به مثال بالا اولاً حتی کشورهایی مثل آلمان با وجود صنعتی و مدرن بودن به دلیل عدم توجه به اصول انضباط مالی و کنترل نقدینگی در دام ابرتورم گرفتار می شوند.
ثانیاً حتی در شرایط ابرتورم که خوشبختانه کشور ما هنوز درگیر آن نشده است راه هایی برای حل این مشکل وجود دارد از جمله هیئت ارزی و اتصال پول به طلا.

فصل دوم مشکل اصلی

اگر مطالب کتاب را دنبال کرده باشید الان به مشکل اصلی پی برده‌اید. تورم دلیل اصلی مشکلات اقتصاد ایران است که موجب:

۱. رکود

چون به خاطر تورم تولید به صرفه نیست و حتی تولید کنندگان، کارگاه‌های تولیدی خود را تعطیل نموده و سرمایه خود را وارد بورس نموده یا در بانکها به امید سود واهی سپرده گذاری می کنند.

۲. افزایش روز به روز (گاهی ساعت به ساعت) قیمت‌ها: قیمت‌ها تا سال ۹۰ عموماً شیب قابل تحمل تری داشتند (غیر از دوران سازندگی^۲) و در این سال همزمان شدن چند مورد فشار اقتصادی بی سابقه‌ای به کشور تحمیل کرد.

الف: طرح هدفمندی یارانه حامل‌های سوخت و پرداخت یارانه نقدی، مصاحبه دکتر حسن عباسی را در تلویزیون به خاطر دارم که ایشان چنین طرح‌هایی را مربوط به اقتصاد لیبرال و برای ایران بسیار مضر توصیف کردند "ولی کو گوش شنوا".

تلویزیون تصاویری از خودپردازهای خلوت پخش می کرد (یعنی مردم به یارانه نیازی ندارند) ولی به شخصه شاهد بودم در همان دوران اولین پرداخت یارانه نقدی، خانوارهای زیادی اقدام به خرید لوازم خانگی (مانند یخچال و ...) می نمودند. آن سال‌ها یخچال‌های برند ایرانی ۴۰۰ تا ۵۰۰ هزار تومان بود یعنی معادل یارانه یک تا دو دوره پرداختی به خانوارهای ۵ نفره که در آغاز دو ماه یکبار پرداخت می شد.

یارانه‌ای که باید به بخش تولید پرداخت می شد و الان که حدود ۱۰ سال از این طرح می گذرد ریالی به بخش تولید پرداخت نشده است و در حال قطع یارانه خیلی از مردم بینوا هم هستند در شرایطی که درصد بالایی از هموطنان به جز همین یارانه منبع درآمدی دیگری ندارند. البته الان زمزمه‌هایی مبنی بر پرداخت یارانه به بخش تولید بعد از ده سال شنیده می شود.

ب: تحریم‌های بی سابقه مخصوصاً تحریم نفت و کشتیرانی و علی‌الخصوص تحریم بانک مرکزی که دسترسی مالی ایران به خارج از کشور را رسماً قطع کرد.

در این شرایط بود که دولت دهم که نفت را به قیمت بالای ۱۰۰ دلار می فروخت و پول آن را صرف واردات می کرد با مشکل جدی روبرو شد. از اول انقلاب بنای دولت‌ها بر این بود که با عرضه ارز دولتی قیمت‌ها را کنترل نمایند و دولت خود را در عرصه اقتصادی کارآمد نشان دهند.

به مرور زمان قیمت ارز که پایه قیمت‌گذاری در ایران تبدیل شده است مانند فنری فشرده در آمد که بحران‌هایی همچون تحریم‌ها بهانه خوبی برای رها کردن آن (قیمت ارز) به دولت‌ها داد. قاعده‌تاً باید قیمت ارز به صورت شناور مدیریت شود تا با شیب ملایم تری بتوان قیمت‌ها را اصلاح کرد (بالا برد!) ولی گویا آقایان علاقه‌ای به کار با قاعده ندارند.

در هر صورت با این مقدمه به بخش اصلی مشکلات اقتصادی کشور می پردازم همانطور که قبلاً اشاره شد بنابر خلاصه‌نویسی بود به همین دلیل شرح و توضیح مفاهیم فصل اول را خلاصه‌تر قرار دادم تا بتوانم در این فصل با مثال‌های متنوع مسائلی چون پول نقدینگی و تورم را در اقتصاد ایران تشریح کنم.

در فصل قبل با ماهیت پول و انواع آن به همراه خلاصه‌ای از تاریخچه پول آشنا شدید. در گذر زمان از نوع کالایی مانند طلا و نقره به کاغذی یعنی همین اسکناس‌های امروزی رسیده‌اند و بیم آن می‌رود که بانک‌های مرکزی کل پول را به صورت دیجیتالی درآورده و هر مقدار دلشان بخواهد دست به خلق پول بزنند.

همانطور که قبلاً اشاره شد پول باید دارای ارزش ذاتی باشد تا بتواند در برابر نوسانات بازار مقاوم باشد و ارزش ثابت داشته باشد تا در قیمت‌گذاری‌ها به ارزش آن استناد کرد برعکس وضعیت موجود که هر بار برای خرید مایحتاج روزانه به فروشگاه مراجعه می‌کنیم و با قیمت‌های به روز شده روبرو می‌شویم اکثراً به بی ارزش شدن ریال اشاره می‌کنیم و این طنز ماجرا است که همه می‌دانیم اجناس همان اجناس دیروز است و پول ارزش خود را از دست داده ولی نمی‌دانیم چرا و چگونه باید این مشکل را حل کنیم؟

بر اساس قانون پولی و بانکی کشور مصوب ۱۳۵۱ آخرین اصلاحات ۱۳۹۹ ماده ۱ بند "ب": یک ریال برابر یکصد و هشت هزار و پنجاه و پنج ده میلیونیم گرم (۰.۰۱۰۸۰۵۵) طلای خالص است.

۱۳۹۹/۲/۱۰

قانون پولی و بانکی کشور

مصوب ۱۳۵۱/۴/۱۸ (با آخرین اصلاحات ۱۳۹۹/۲/۱۰)

قسمت اول - پول

ماده ۱ -

۱۰ هزار تومان
=
۱ کیلوگرم طلا

الف - واحد پول ایران ریال است. ریال برابر صد دینار است.

ب - یک ریال برابر یکصد و هشت هزار و پنجاه و پنج ده میلیونیم (۰/۰۱۰۸۰۵۵) گرم طلای خالص است.

ج - تغییر برابری ریال نسبت به طلا به پیشنهاد بانک مرکزی ج.ا. ایران و موافقت وزیر امور اقتصادی و دارایی و تأیید هیأت وزیران و تصویب کمیسیون‌های دارایی مجلس شورای اسلامی^۱ میسر خواهد بود.د - برابری پول‌های خارجی نسبت به ریال و نرخ خرید و فروش ارز از طرف بانک مرکزی ج.ا. ایران با رعایت تعهدات کشور در مقابل صندوق بین‌المللی پول محاسبه و تعیین می‌شود.^۲

آخرین اصلاحات این قانون برای اردیبهشت امسال است پس طبیعتاً این تناسب هر ریال حدود یکصدم گرم طلای خالص هنوز برقرار است. یعنی بر اساس قانون کشور هر ۱۰۰ ریال معادل یک گرم و هر صد هزار ریال یعنی ده هزار تومان معادل حدود هزار و ۸۰ گرم طلای خالص (۲۴ عیار) است که با احتساب هر گرم طلای ۲۴ عیار تقریباً یک و نیم میلیون تومان می‌توان گفت ارزش هر ۱۰ هزار تومانی طبق قانون پولی و بانکی کشور یک میلیارد و ۶۲۰ میلیون تومان حال حاضر است و حفظ این تناسب بر عهده بانک مرکزی می‌باشد.

درمثال بطری آب و حجم پول در تعریف نقدینگی اشاره شد که هر چه حجم پول افزایش پیدا کند، حجم قیمت‌ها رشد می‌کند در حالی که مردم فکر می‌کنند کالا گران شده، در حقیقت پول بی ارزش تر شده است.

در بند "ز" ماده ۲ این قانون آمده است: اسکناس دارای امضای وزیر امور اقتصادی و دارایی و رئیس کل بانک مرکزی ج.ا. ایران خواهد بود.

و در بند "الف" ماده ۵ همین قانون آمده است: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران باید برابر صددرصد اسکناس‌های منتشر شده همواره دارایی‌هایی به شرح زیر به عنوان پشتوانه در اختیار داشته باشد

۱. طلا طبق ماده ۶

۲. عرض طبق ماده ۷

۳. اسناد و اوراق بهادار طبق ماده ۸ و ۹

البته متأسفانه در این ماده قانونی اشاره‌ای به شبه پول نشده است گویا در زمان تدوین این قانون خلق این حجم از شبه پول مرسوم نبوده است. نمی‌خواهم بیشتر از این وارد مسائل حقوقی بشوم چون مباحث فقهی و حقوقی مربوط به پول بسیار زیاد بوده و حتی خواندن سرفصل‌های آن هم موجب به خواب‌آلودگی خواننده گرامی خواهد شد.

در نتیجه می‌توان چنین گفت که ریال معادل طلای خالص است و عدول از این تناسب خلاف قانون بوده و قابل پیگرد قانونی می‌باشد.

در صدر اسلام و بحث دیه، دیه هر مرد مسلمان معادل هزار دینار یا هزار گوسفند و ... ذکر شده یعنی هر گوسفند در آن دوران معادل ۱ دینار قیمت‌گذاری شده است. دینار شرعی بر مبنای فتوای اکثر مراجع حدود ۶/۳ گرم است. حتی اگر طلای مورد نظر را ۱۸ عیار فرض کنیم و حداقل قیمت حدود یک میلیون تومان را به ازای هر گرم در نظر بگیریم جمعاً ۳ میلیون و ۶۰۰ هزار تومان می‌شود که با در نظر گرفتن ۵۵ هزار تومان برای هر کیلو (گوسفند زنده) × متوسط ۵۰ کیلوگرم دو میلیون و ۷۵۰ هزار تومان می‌شود یعنی قیمت گوسفند از زمان صدر اسلام که قوانین دیه تنظیم شده تاکنون تقریباً ثابت بوده است. البته در دوران‌هایی همچون دوران امام کاظم علیه السلام و عید قربان آن سال که حجاج با کمبود دام برای قربانی مواجه شدند قیمت هر گوسفند از یک دینار به ۷ دینار هم رسید!

یعنی در حالتی که پول طلا حاکم است، عرضه و تقاضا قیمت را تعیین می‌کند نه ارزش پول چون پول ثابت است.

می‌توان همین مثال را برای محصولات ساخته دست بشر هم آورد. مثلاً پراید سال ۱۳۸۰ هفت و نیم میلیون تومان قیمت داشته در حالی که سکه فقط ۵۴ هزار تومان بوده است. با تقسیم قیمت پراید بر قیمت سکه متوجه می‌شویم ۱۳۸ سکه تمام بهار آزادی ارزش داشته است. در سال جاری که قیمت پراید به بیش از ۱۰۰ میلیون تومان رسیده و قیمت سکه بین ۱۰ تا ۱۲ میلیون تومان در نوسان است پراید حداکثر معادل ۱۰ سکه است.

یعنی قیمت پراید با معیار سکه طلا در حال حاضر به ۱۰ درصد قیمت سال ۱۳۸۰ رسیده یا به عبارت دیگر الان ۹۰ درصد ارزان تر شده و با معیار ریال حداقل ۱۴ برابر گرانتر شده است.

با وجود این مثالها می‌توان دریافت که اگر همین معیار قانونی برای ریال (هر ریال معادل یک صدم گرم طلای خالص) رعایت می‌شد قیمت‌ها در بدترین شرایط ثابت می‌ماند و در بهترین شرایط کاهش پیدا می‌کرد.

نرخ برابری ریال و طلای خالص

سال (خورشیدی)	معادل گرم طلای خالص به ازای یک ریال	ارزش یک گرم طلا (ریال)
۱۳۰۸	۰/۳۶۶۱۱۹۱	۲/۷۳
۱۳۱۰	۰/۰۷۳۳۳۳۳۸۲	۱۲/۶۵
۱۳۲۰	۰/۰۲۷۵۵۵۷	۲۶/۳۹
۱۳۳۶	۰/۰۱۱۷۳۱۶	۸۵/۳۳
۱۳۳۹	۰/۰۱۱۷۳۱۶	۸۵/۳۳
۱۳۵۰	۰/۰۱۰۸۰۵۵	۹۲/۵۴
"۱۳۹۵"	۰/۰۰۰۰۰۰۸۸	۱,۱۳۰,۰۰۰
۱۳۹۸	۰/۰۰۰۰۰۰۱۷	۵,۶۷۹,۰۰۰
۱۳۹۹	۰/۰۰۰۰۰۰۶۸	۱۴'۴۷۰'۰۰۰

البته باید برابر با افزایش تولید و حجم کلی اقتصاد، میزان پول طلای در گردش هم اندکی افزایش پیدا کند تا قیمت ها به حالت تعادلی برگردند. با مشاهده جدول بالا به این نتیجه می رسیم که هر چه پول بیشتری چاپ شده است تعادل بین نرخ ریال و طلا به هم خورده و متاسفانه در سال های بعد از انقلاب به سطح غیرمعقولی رسیده است. خلق پول به تنهایی می تواند تمام دستاوردهای کشور را به همراه ملت از همه جا بی خبر به ورطه نابودی بکشاند.

همانطور که قبلا هم اشاره شد با مقایسه افزایش نقدینگی در ایران در ۴۰ سال اخیر با سایر کشورها به دلیل اصلی افزایش قیمت ها پی می بریم.

نام کشورها	رشد نقدینگی (برابر)
آلمان	۲.۱۸
عربستان	۲.۳
ونزوئلا	۲.۳
ایران	۲.۲

به خاطر دارم قبل از بررسی میزان تورم همیشه فکر می کردم که اوج خلق پول در ایران در دوران جنگ هشت ساله اتفاق افتاده است ولی با بررسی بیشتر متوجه شدم که چنین چیزی صحت ندارد. استدلال بنده این بود که چون بیشترین هزینه برای هر کشوری در دورانی است که جنگ به وقوع می پیوندد. در صورتیکه نقدینگی ایران سال ۱۳۵۷ حدود ۲۵۸ میلیارد تومان بوده است و این رقم در سال ۱۳۶۷ یعنی بعد از گذراندن دوران پر التهاب و فراز و نشیب های اول انقلاب و پس از آن دفاع مقدس نقدینگی کل کشور ۱۵۶۹ میلیارد تومان بوده است. این رقم به راستی حیرت آور، ۶ برابر شده است.^۳ به این دلیل حیرت آور که مساحت زیادی از کشور ویران شده بود و فشار هزینه های سرسام آور جنگ در کنار تحریم های شدید اقتصاد کشور را رنجور کرده بود. ولی باز هم چندان روی ارزش پول تاثیر نداشت. این رقم در ده سال بعد (۱۳۶۷ تا ۱۳۷۷) به ۱۶ هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان رسیده است که از یادگارهای دوران سازندگی به حساب می آید.

باید توجه داشت که هدف از بررسی دوره های مختلف نقدینگی نقد عملکرد دولت ها در زمینه اقتصادی نیست و ما در این بحث صرفاً به حجم پول خلق شده با تاکید بر اینکه اصولاً خلق پول در ایران خلاف قانون پولی و بانکی کشور است می پردازیم. نکته قابل تامل وضعیت کشورهای درگیر جنگ مانند عراق و سوریه است مخصوصاً سوریه ای که زمانی یکی از زیباترین کشورهای غرب آسیا بود ولی الان به تلی از خاکستر تبدیل شده است. هر لیر سوریه الان حدوداً برابر با ۵۰۰ ریال و ۵۰ تومان است یعنی واحد پول کشور ویران شده سوریه که از هر لحاظ قابل مقایسه با ایران عزیز نیست پانصد برابر از ریال با ارزش تر است.

پس نمی توان گفت فقط به خاطر تحریم ها بوده که قیمت ها در ۱۰ سال اخیر هر سال چند برابر شده اند. در فصل قبل مشاهده کردید که در ونزوئلا هم بسیار بیشتر از ایران پول خلق شده است (بیش از ۶۰ هزار برابر) البته چنین بحرانی در ونزوئلا با ایران متفاوت است. چون در ایران درشت ترین اسکناس ۱۰۰/۰۰۰ ریال و در ونزوئلا چند صد میلیون بولیوار بود اگر بحران ابرتورم آلمان را به خاطر داشته باشید حتماً می دانید که اسکناس های چند صد میلیارد مارک نیز چاپ شدند. بر اساس ضریب فزاینده خلق پول، اسکناس های جدید وارد شده در چرخه اقتصاد کشور باعث خلق چند برابری پول شده است. در جدول زیر به حجم پول و نقدینگی خلق شده از آن را می بینید که نیاز به بررسی بیشتر دارد.

نکته: واحد ارقام از سال ۱۳۹۴ به بعد هزار میلیارد ریال می باشد

^۳ شگفت آور است چون زمانی که درگیر جنگ و تحریم بودیم نقدینگی ۶ برابر و در ده سال اخیر ۱۰ برابر شده است. نقدینگی سال ۱۳۸۹ برابر با ۲۹۴۸۸۷ میلیارد تومان بوده است که در سال ۱۳۹۹ به حدود ۳۰۰۰ هزار میلیارد تومان رسیده است.

سال	پایه پولی بر حسب منابع (میلیارد ریال)	نقدینگی بر حسب عوامل موثر بر عرضه آن (میلیارد ریال)	نقدینگی بر حسب اجزای تشکیل دهنده آن (میلیارد ریال)
۱۳۵۷	۱۲۰۹.۸	۲۵۷۸.۶	۲۵۷۸.۶
۱۳۵۸	۱۵۴۳.۰	۳۵۵۰.۰	۳۵۵۰.۰
۱۳۵۹	۱۹۸۸.۹	۴۵۰۸.۱	۴۵۰۸.۱
۱۳۶۰	۲۶۵۴.۹	۵۲۳۶.۱	۵۲۳۶.۱
۱۳۶۱	۳۴۰۵.۹	۶۴۳۰.۷	۶۴۳۰.۷
۱۳۶۲	۳۷۵۳.۷	۷۵۱۴.۴	۷۵۱۴.۴
۱۳۶۳	۴۲۳۹.۵	۷۹۶۶.۹	۷۹۶۶.۹
۱۳۶۴	۴۹۰۹.۲	۹۰۰۲.۱	۹۰۰۲.۱
۱۳۶۵	۶۰۶۲.۱	۱۰۷۲۲.۶	۱۰۷۲۲.۶
۱۳۶۶	۷۵۴۲.۰	۱۲۶۶۸.۲	۱۲۶۶۸.۲
۱۳۶۷	۹۵۱۹.۵	۱۵۶۸۷.۶	۱۵۶۸۷.۶
۱۳۶۸	۱۰۳۱۰.۶	۱۸۷۵۳.۳	۱۸۷۵۳.۳
۱۳۶۹	۱۰۷۱۱.۷	۲۲۹۶۹.۵	۲۲۹۶۹.۵
۱۳۷۰	۱۲۳۱۷.۹	۲۸۶۲۸.۳	۲۸۶۲۸.۳
۱۳۷۱	۱۴۴۶۶.۷	۳۵۸۶۶.۰	۳۵۸۶۶.۰
۱۳۷۲	۱۸۰۰۷.۴	۴۸۱۳۵.۰	۴۸۱۳۵.۰
۱۳۷۳	۲۳۹۳۵.۲	۶۱۸۴۳.۹	۶۱۸۴۳.۹
۱۳۷۴	۳۴۴۰۱.۲	۸۵۰۷۲.۲	۸۵۰۷۲.۲
۱۳۷۵	۴۷۳۴۳.۲	۱۱۶۵۵۲.۶	۱۱۶۵۵۲.۶
۱۳۷۶	۵۲۵۱۳.۵	۱۳۴۲۸۶.۳	۱۳۴۲۸۶.۳
۱۳۷۷	۶۱۹۶۴.۶	۱۶۰۴۰۱.۵	۱۶۰۴۰۱.۵
۱۳۷۸	۷۱۸۲۲.۶	۱۹۲۶۸۹.۲	۱۹۲۶۸۹.۲
۱۳۷۹	۸۴۳۹۸.۱	۲۴۹۱۱۰.۵	۲۴۹۱۱۰.۷
۱۳۸۰	۹۷۱۸۴.۸	۳۲۰۹۵۷.۳	۳۲۰۹۵۷.۳
۱۳۸۱	۱۱۹۶۱۵.۹	۴۱۷۵۲۴.۰	۴۱۷۵۲۴.۰
۱۳۸۲	۱۲۸۷۱۰.۹	۵۲۶۵۹۶.۴	۵۲۶۵۹۶.۴
۱۳۸۳	۱۵۱۲۰۰.۰	۶۸۵۸۶۷.۲	۶۸۵۸۶۷.۲
۱۳۸۴	۲۲۰۵۴۱.۴	۹۲۱۰۱۹.۴	۹۲۱۰۱۹.۴
۱۳۸۵	۲۷۹۹۷۵.۱	۱۲۸۴۱۹۹.۴	۱۲۸۴۱۹۹.۴
۱۳۸۶	۳۶۵۴۹۹.۰	۱۶۴۰۲۹۳.۰	۱۶۴۰۲۹۳.۰
۱۳۸۷	۵۳۹۴۰۵.۹	۱۹۰۱۳۶۶.۰	۱۹۰۱۳۶۶.۰
۱۳۸۸	۶۰۳۷۸۴.۲	۲۳۵۵۸۸۹.۱	۲۳۵۵۸۸۹.۱
۱۳۸۹	۶۸۶۳۹۸.۱	۲۹۴۸۸۷۴.۲	۲۹۴۸۸۷۴.۲
۱۳۹۰	۷۶۴۵۶۸.۵	۳۵۴۲۵۵۱.۹	۳۵۴۲۵۵۱.۹
۱۳۹۱	۹۷۵۷۹۵.۱	۴۶۰۶۹۳۵.۹	۴۶۰۶۹۳۵.۹
۱۳۹۲	۱۱۸۴۸۷۷.۷	۶۳۹۵۵۰۴.۸	۶۳۹۵۵۰۴.۸
۱۳۹۳	۱۳۱۱۴۷۹.۲	۷۸۲۳۸۴۷.۹	۷۸۲۳۸۴۷.۹
۱۳۹۴	۱۵۳۳۶	۱۰۱۷۲.۸	۱۰۱۷۲.۸
۱۳۹۵	۱۷۹۸.۳	۱۲۵۳۳.۹	۱۲۵۳۳.۹
۱۳۹۶	۲۱۳۹.۸	۱۵۲۹۹.۸	۱۵۲۹۹.۸
۱۳۹۷	۲۶۵۶.۹	۱۸۸۲۸.۹	۱۸۸۲۸.۹
۱۳۹۸	۳۵۲۸.۵	۲۴۷۲۱.۵	۲۴۷۲۱.۵

بر اساس داده‌های جدول بالا می‌توان چنین نتیجه‌گیری کرد که به طور میانگین بین سالهای ۱۳۵۷ تا ۱۳۶۶ نسبت کل نقدینگی به پایه پولی ۱.۹۵ برابر بوده است یعنی ۱.۹۵ برابر پول چاپ شده توسط بانک مرکزی، توسط بانک‌های دولتی خلق شده‌اند. این نسبت در سال‌های بعد اوضاع وخیم‌تری را نشان می‌دهد به طوری که بین سال‌های ۱۳۶۷ تا ۱۳۷۹ ۲.۴۵ برابر و بین سال‌های ۱۳۸۰ تا ۱۳۹۸ به طور متوسط ۴.۹۵ برابر پایه پولی خلق پول انجام شده است. به وضوح مشخص است که این جهش افزایش نقدینگی نسبت به پول چاپ شده غیرطبیعی است. با یک جستجوی ساده در اینترنت (بانکداری در ایران) خواهید دید که اولین بانک‌های خصوصی بعد از انقلاب از سال ۱۳۸۰ به بعد تاسیس شده‌اند.

جالب اینجاست که از زمان تصویب قانون پولی و بانکی کشور یعنی ۱۳۵۱ نسبت نقدینگی به پول خلق شده ۲.۶۶ برابر بوده است که از دوران سازندگی به اوایل دولت اصلاحات ۱۳۶۷ تا ۱۳۷۹ هم بیشتر بوده است. بالاترین رکورد هم متعلق به سال ۱۳۹۶ است که ۷.۱۵ بوده است یعنی فاصله بین پول و شبه پول خلق شده توسط سیستم بانکی بیش از ۷ برابر بوده است که تلاقی این حجم بالا از خلق پول (از هیچ) با بحران گرانی‌های شدید و مسائل امنیتی پیش آمده بعد از آن قابل توجه است. جدول زیر که سهم پول به شبه پول از رشد نقدینگی را نشان می‌دهد نتیجه‌گیری را آسان‌تر می‌کند.

جدول ۲- پ. سهم پول و شبه پول از رشد نقدینگی

سال	رشد نقدینگی	سهم شبه پول از رشد نقدینگی	سهم پول از رشد نقدینگی
۱۳۹۳	۲۲/۳۳	۰/۹۹	۰/۰۱
۱۳۹۴	۳۰/۰۲	۰/۹۳	۰/۰۷
۱۳۹۵	۳۳/۲۱	۰/۸۹	۰/۱۱
۱۳۹۶	۲۲/۰۷	۰/۸۹	۰/۱۱
۱۳۹۷	۳۳/۱۰	۰/۷۴	۰/۲۶
بهار ۱۳۹۸	۵/۱۵	۰/۴۴	۰/۵۶

مأخذ: بانک مرکزی ایران.

بر اساس این اطلاعات، در سال ۱۳۹۳ فقط یک درصد از رشد نقدینگی توسط چاپ پول در بانک مرکزی بوده است و ۹۹ درصد باقی مانده شبه پول است. در این سال ۱۸۷ هزار و ۶۲۵ میلیارد تومان به نقدینگی کل کشور افزوده شده است که پول چاپ شده در بانک مرکزی حدوداً ۱۸۷۶ میلیارد و ۲۵۰ میلیون تومان بوده است و بانک‌های تجاری (خصوصی و دولتی) با دادن وام و پرداخت سود سپرده از هیچ (!) باقیمانده پول را خلق کرده‌اند. یعنی فرقی نمی‌کند پول چاپ شود (براساس فرمول ضریب فزاینده که چند برابر می‌شود) یا شبه پول در هر صورت بدبختیم!

خلق پول

در بانکداری کلاسیک معمولاً درصد مشخصی از سپرده مشتریان بانک‌ها (سپرده‌گذاران) تحت عنوان سپرده قانونی نزد بانک مرکزی نگهداری می‌شود و مابقی پول سپرده گذاری شده را وام می‌دهند. بانک قانوناً موظف است ۱۰ درصد این مبلغ را نزد بانک مرکزی به ودیعه نهاده و باقیمانده را به متقاضیان وام دهد یعنی یک میلیون می‌گیرد و ۱۰۰ هزار تومان را نزد بانک مرکزی ودیعه گذاری می‌کند و مابقی پول ۹۰۰ هزار تومان را وام می‌دهد. اقتصاددانان برای محاسبه راحت تر میزان پول خلق شده (ضریب فزاینده خلق پول) فرمول زیر را ارائه داده‌اند که در آن R مقدار سپرده گذاری شده در بانک و D سپرده قانونی نزد بانک مرکزی و D پول خلق شده در بانک است.^۴

$$D = \frac{1}{r} \cdot R$$

طبیعتاً هرچه رقم سپرده قانونی بیشتر باشد میزان پول خلق شده کمتر است و بالعکس یعنی پول کمتری نزد بانک‌ها برای خلق می‌ماند مثلاً در مالزی ذخیره قانونی ۴ درصد است و مشتری یک میلیون رینگیت (واحد پول مالزی) نزد بانک سپرده گذاری می‌کند بر اساس فرمول بالا

$$25,000,000 = \frac{1}{0.04} \cdot 1000,000$$

یعنی با نرخ سپرده قانونی ۴ درصد در آخر ۲۵ میلیون رینگیت، خلق می‌شود (یک میلیون را بر ۰.۰۴ تقسیم می‌کنیم) در مثال ایرانی هم نرخ سپرده قانونی ۱۰ درصد در نظر گرفته می‌شود که نتیجه آن را در زیر مشاهده می‌نمایید.

$$10,000,000 = \frac{1}{0.1} \cdot 1000,000$$

^۴ ناصر یوسف و موسی العربانی، کتاب احیای پول، طلاس ۴۸-۵۰

نکته: عدد ۰.۰۴ و ۰.۱ از تقسیم عدد سپرده قانونی بر صد به دست آمده است.

یعنی از هر یک میلیون تومان مشتریان ده میلیون خلق می شود. همانطور که در بالا اشاره شد هر چه درصد ذخیره قانونی بیشتر باشد چون پول کمتری در اختیار بانک ها می ماند، پول خلق شده هم کمتر است. حتی در حالت سپرده قانونی ۱۰ درصد هم، ده برابر پولی که مشتری سپرده گذاری کرده خلق پول می شود.

ویدئوی شیوه خلق پول: <https://yun.ir/\acueaa>

اوضاع زمانی خطرناک تر می شود که بانکها با الهام از تفکرات نئوکینزی دست به خلق پول از هیچ می زنند! یعنی دیگر منتظر مشتریان نمی مانند و پول مورد نظر خود را از هیچ خلق می کنند. زمانی که شما برای دریافت وام نزد آنان بروید با فشار چند دکمه چند میلیون تومان به حساب شما اضافه می کنند و مسلماً این چند میلیون تومان خلق شده صرفاً در دفاتر اسناد و رایانه های آنان بوده و در واقعیت وجود خارجی ندارد.

مثلاً مشتری درخواست ۱۰ میلیون وام می کند. در قدم اول مشتری را اعتبار سنجی می کنند که آیا این شخص توان بازپرداخت وام را دارد یا خیر، اگر نتواند پرداخت کند از تضمین کافی برای بازپرداخت وام برخوردار است یا خیر. تضمین هایی مانند ضامن و املاک قابل رهن بانک و ... پس از بررسی موارد فوق معجزه و البته بهتر است بگوییم جادو اتفاق می افتد. یک ستون بعنوان دارایی ها و یک ستون بعنوان بدهی ها برای مشتری ایجاد و ۱۰ میلیون به مانده حساب او اضافه می کنند پولی که فقط در شبکه بانکی وجود دارد نکته جالب تر این است که می توانید این پول جادویی که وجود خارجی ندارد را به حساب های دیگر خود نزد سایر بانکها منتقل کنید انگار که سیستم بانکی پادشاه برهنه را می بینند و به روی مبارک خود هم نمی آورد.^۵

گویند زمانی دو شیاد نزد پادشاهی رفتند و گفتند جامه دوزانی زبردست هستند و می توانند لباسی در شأن پادشاه از طلا و زروزیور طراحی و آماده کنند. آنها می گفتند که این لباس ویژگی برجسته دیگری نیز دارد و آن اینکه تنها آدمیان نجیب و پاک توانا به دیدن آن هستند. پادشاه داستان نیز که دوست داشت از هر روی با دیگران فرق داشته باشد ابزارها و طلا و گوهران در اختیارشان قرارداد تا این لباس هر چه زودتر آماده شود.

دو جامه دوز پشت درهای بسته دست به کار به دوختن لباس شدند (بخوانید کلاهبرداری و شیادی) و هر از گاه که، وزیران پادشاه برای پیگیری روند آماده شدن لباس نزد جامه دوزها می آمدند چیزی نمی دیدند اما برای اینکه به ناپاکی متهم نشوند حسابی خیاط باشی ها را مورد مهر ورزیدن و بزرگواری قرار می دادند و در گزارش به پادشاه روند آماده شدن لباس را خوب ارزیابی می کردند.

تا اینکه روز سر رسید فرارسید و آن جامه دوزان با، ریختی مغرورانه، به نزد پادشاه آمدند و لباس را پیشکش کردند اما، پادشاه ساده لوح که چیزی نمی دید نیز برای اینکه به بد نهادی متهم نشود با پرداخت دست مزد فراوان و شگرف به آن دو کلاه بردار، لباس را بر تن کرد و متکبرانه و با حالتی که انگیزه دلبری از مردم سرزمینش را دارد شهر به شهر گشت و گذار کرد، و ناآگاه از اینکه مردم دانای آن شهر و کاشانه ها زیر لب تکرار می کردند که پادشاه لخت است، و لباس بر تن ندارد، ولی پادشاه ساده لوح خنده کنان زیر لب می گفت که عجب شهروندان ناپاکی در این شهر زندگی می کنند...

خلق پول از طریق نوع دوم یعنی بدون سپرده گذاری مشتریان برای بانکها سود چشمگیری دارد. یکی از درآمدهای بانکها به اصطلاح حق ضرب یا چاپ پول است به این صورت که مثلاً بانک مرکزی یک اسکناس ده هزار تومانی چاپ می کند و هزینه چاپ آن ۵۰۰ تومان است یعنی بانک مرکزی و دولت ۹۵۰۰ تومان از این اسکناس سود کرده اند چون که اسکناس بدون پشتوانه مقرر در قانون چاپ شده و صرفاً تکه کاغذی با ارزش قراردادی است. اقتصاددانان به این حالت مالیات تورمی می گویند.

از نظر مفهومی، «مالیات تورمی» به افزایش تورم ناشی از افزایش حجم پول بدون پشتوانه گفته می شود. به عبارت دیگر زمانی که دولت از طریق انتشار پول، اقدام به کاهش کسری بودجه می کند، حجم نقدینگی در اقتصاد افزایش می یابد. چنانچه این حجم نقدینگی افزایش یافته، تناسبی با رشد تولید واقعی نداشته باشد، به افزایش تورم و کاهش قدرت خرید مردم خواهد انجامید. این تورم و کاهش قدرت خرید، همانند مالیاتی است که بر جامعه تحمیل می شود.^۶

در حال حاضر بانکها با اضافه کردن چند عدد به ستون دارایی های شخص مثلاً ده میلیون به او وام داده اند که این ۱۰ میلیون دقیقاً مانند اسکناس بالا درآمد بانک محسوب می شود با این تفاوت که بانک هیچ هزینه ای برای خلق پول نمی پردازد و آن ۱۰ میلیون درآمد خالص خواهد بود. بعلاوه این پول خلق شده، مشتری باید بین ۴ تا ۲۰ درصد سود بانکی بپردازد که آن هم در آمد دیگر بانک ها می باشد.

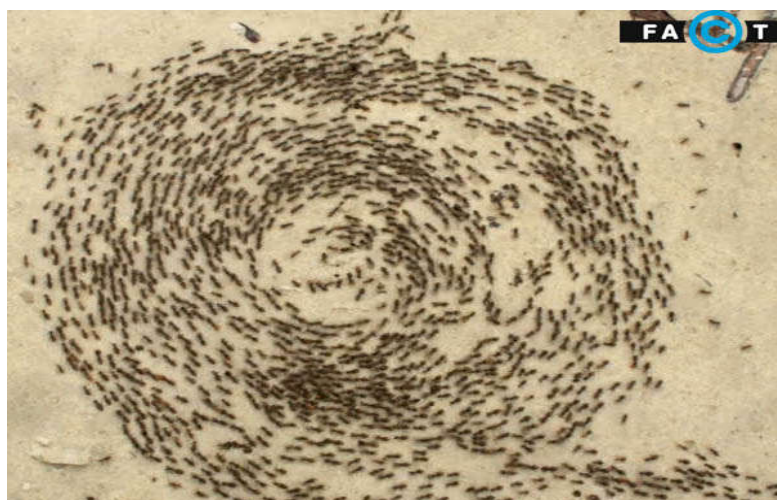
در یک کلام بانکها علاوه بر پولی که از هیچ خلق می کنند و دارایی آنها حساب می شود، سود پولی که در واقعیت وجود خارجی ندارد را هم از مشتریان دریافت خواهند کرد اگر شما اقدام به چاپ اسکناس کنید این کار جرم تلقی شده و تحت قانون مجازات اسلامی قابل پیگرد است ولی بانکها هر روز بیش از ۲ هزار میلیارد تومان پول از همین طریق یا روش های دیگری که به ذهن بنده نرسیده خلق می کنند و مورد حمایت دولت ها قرار دارند.

شما کافی است که سرمایه ایجاد یک بانک را تهیه کنید (می تواند از طریق وام گرفتن سایر بانکها باشد!) بعد از دریافت مجوز تاسیس، می توانید هزاران میلیارد تومان پول خلق کنید و به دیگران وام دهید و با پول خلق شده انبوه سازی مسکن کنید یا بازار خودرو، طلا و ارز را به آشوب بکشید. می توانید هر مقدار پول خلق کنید و اگر مشتری از عهده کارمزد بانکی برنیامد دارایی هایش را مصادره کنید (به همین ترفند چند هزار کارخانه و کارگاه مصادره و تعطیل شدند) با نگاهی به تاریخچه بانک های خصوصی بعد از انقلاب ردپای نهادها و افراد خاصی که بانک خصوصی تاسیس کرده و از طریق آن سود های نجومی برده اند کاملاً مشهود است.

^۶ <http://otaghiranonline.ir/news/۲۹۹۵۷>

خطر خلق پول فقط یک جنبه ماجراست و جنبه خطرناک‌تری هم دارد که آن عدم موجود بودن پول کافی برای بازپرداخت وام است یعنی اگر کل وام داده شده ۱۰ واحد باشد و مردم باید ۱۲ واحد به عنوان اصل و سود پول بپردازند ۲ واحد دیگر اصلاً در چرخه اقتصاد وجود ندارد و آن‌ها هرگز توان بازپرداخت وام را نخواهند داشت. در این صورت دو حالت اتفاق می‌افتد یا بانک با استفاده از تضمین‌های دریافت شده هنگام اعطای وام، پول خود را از ضامن بدبخت یا ملک رهنی دریافت می‌کند یا باید دوباره پول خلق کند تا مشتری بتواند سود باقیمانده را پس بدهد که این یک دور باطل به وجود می‌آورد، یعنی یا باید پول بیشتر خلق شود یا دارایی شخص مصادره گردد.

فرایندی که به گرداب مورچه‌ای شباهت دارد (مورچه‌های کارگری که مسیر خود را گم می‌کنند و تا زمان مرگ به دور خود می‌چرخند)



معضل تورم

از تورم زیاد گفته و شنیده ایم ولی هیچ کس صادقانه به ملت نمی گوید تورم چیست و عاملش چیست؟

تورم یعنی آب بستن به پول ملی با چاپ و خلق پول. اگر امروز برای خریدن هر نوع کالایی به فروشگاه ها مراجعه کنید هیچ تضمینی وجود ندارد که فردا هم بتوانید آن کالا را به همان قیمت تهیه کنید سوال این است آیا عرضه آن محصول در یک روز کمتر شده یا تقاضای مردم افزایش داشته است؟ (با علم به اینکه مشتری پول ندارد و فروشنده هم مشتری ندارد!)

عموما مردم فاکتور سوم این معادله را نادیده می گیرند که در حقیقت عامل اصلی تبادل ارزش (دارایی) بین طرفین به معامله است و آن پول می باشد.



Ehsan Soltani
@EconomySoltani

در طول تاریخ ایران، قیمت ارز در دو قرن صفویه تا قاجاریه ۳.۵ برابر، یک قرن قاجاریه ۵.۵ برابر، نیم قرن پهلوی ۵ برابر، جنگ جهانی دوم ۲ برابر، ملی شدن نفت ۱.۵ برابر، هشت سال جنگ ۳ برابر و دو دهه منتهی به سال ۱۳۹۷ حدود ۷ برابر گردید، اما در کمتر از ۳ سال گذشته بیش از ۸ برابر شده است.

[Translate Tweet](#)

15:15 · 2020/10/16 · [Twitter Web App](#)

ویدئو بیشتر بودن ارزش وزنی سکه پولی نسبت به ارزش قراردادی آن: <https://tamasha.com/v/07AXk>

با توجه به توضیحات بخش نقدینگی که به طور کامل حجم پول خلق شده و نسبت کل نقدینگی به پول پایه و درصد تاثیر پول و شبه پول در نقدینگی پرداختیم روشن شد که سیستم بانکی با ترفند خلق پول جریان دارایی های مردم را به سوی خود متمایل می کند به طور خلاصه در صورتی که حجم پول موجود در برابر حجم کالاهای موجود افزایش یابد پدیده ای به نام تورم به وجود می آید. در کشورهای پیشرفته سیاست های کنترل نقدینگی اجرا می شود و در ایران هر روز بیش از ۷ برابر

نقدینگی اول انقلاب پول خلق می شود. دیدید که بعضی از دوره‌ها سهم پول از نقدینگی بسیار کمتر از شبه پول خلق شده توسط بانک‌ها است.

بر اساس منطق و سواس آلمانی (بعد از عوارض ابرتورم جنگ جهانی اول) که قبلا توضیح داده شد اقتصاد ایران در چهل و چند سال اخیر حدود دو برابر شده است و عقلا حجم پول و نقدینگی کل باید حداکثر دو برابر می شد یعنی نقدینگی ایران در حال حاضر باید ۵۰۰ تا ۶۰۰ میلیارد تومان می بود تا رقم ۳-۲ درصدی تورم را تجربه کنیم ولی متاسفانه این رقم حدود یک چهارم پول خلق شده روزانه در حال حاضر است. اگر مطالب این کتاب را تا اینجا دنبال کرده باشید مطلع هستید که خلق پول توسط دولت و بانک‌ها در حقیقت دست کردن در جیب مردم بی نوای ایران است. تورم در ایران در حال خارج شدن از کنترل است و طنز تلخ ماجرای آنجاست که نرخ سود بانکی را بر اساس نرخ تورم که همین سود بانکی باعث آن است تعیین می شود.

یک خاطره

سالها پیش در ایام کودکی یک بازی شبیه منچ داشتم به نام "دنیای سرخپوستان" در این بازی چند مهره و یک تاس به همراه تعدادی کارت امتیاز وجود داشت. البته این بازی مانند سایر بازی‌ها یک سری قوانین مشخص داشت که بر روی یک برگ درج شده بودند. هدف از این بازی تا آنجایی که به خاطر دارم کسب بیشترین کارت امتیاز بود. اتمام این بازی ۴ ساعت طول می کشید که معمولا از زمان شب نشینی‌های ما طولانی تر بود و نمی توانستیم بازی را به اتمام برسانیم.

یک بار قوانین بازی را مطالعه کردم و در میان این قوانین یک قانون جالب وجود داشت. یک نفر می‌تواند نقش بانکدار را ایفا کند و صد البته بانکدار حق بازی کردن هم ندارد (مانند دنیای واقعی که بانک‌ها نباید بنگاهداری کنند) ما بارها بر سر اینکه کدام تیم بیشترین امتیاز را کسب می‌کند رقابت کردیم راستش را بخواهید اصلا به خاطر ندارم که کدام تیم برنده شد و واقعا هم هیچ اهمیتی نداشت چون من بانکدار تمام منابع دنیای سرخپوستان (مقایسه کنید با دنیای واقعی) را در اختیار داشتم. (البته بازی‌های بنده قبل از دوران بانکداری ام بود)



متاسفانه عکس بازی را در اینترنت پیدا نکردم و این صفحه بازی خودم، تولید سال ۱۳۷۷ است

می دیدم همسالانم را که برای از گردونه خارج کردن مهره های حریف چه رقابتی می کردند چه دعوایی و چه کشتارهایی! و من به ریش نداشته آن ها میخندیدم چون هدف کسب بیشترین امتیاز بود که تمامش در دستان بنده بعنوان امانت (!) بود. بانکداری مدرن هم به همین صورت است. البته باید اعتراف کنم که یک بار هم اختلاسی (اختلاس کوچکی) برای برادر کوچکترم انجام دادم که لو رفت. او در فرصت مناسب یک کارت امتیاز بالا فکر کنم ۲۰۰ یا ۵۰۰ امتیازی بر داشت که در شمارش نهایی امتیازات، لو رفتیم و حریف اعتراض کرد که در طول بازی چنین امتیازی را کسب نکرده ای و این کارت را از کجا آورده ای؟ (لزوم بررسی و حسابرسی پیاپی) خلاصه اختلاسگران عزیز مواظب باشید مانند بنده به صورت "تابلو و ضایع" اختلاس نکنید! :

دیشب در لابلای اخبار خبری از آقای همتی ریاست محترم بانک مرکزی منتشر شده بود با این مضمون که "چاره های جز خلق پول نداریم" (عنوان مطلب را در گوگل سرچ کنید "همتی: هزار و دویست هزار میلیارد تومان تسهیلات از ابتدای امسال پرداخت شده است") حتی عنوان خبر بالا هم ترسناک است از ابتدای امسال ۱۲۰۰ همت (هزار میلیارد تومان) به همت آقای همتی خلق شده است آن هم "از هیچ"! فقط رقم بالا را کنار کل نقدینگی کشور در سال های اول انقلاب بگذارید.

عموماً اکثر مردم به این باورند که دولت ها چون به واسطه تحریم ها پولی برای خرج کردن ندارند اقدام به چاپ اسکناس می کنند ولی سوال اصلی این است که چرا مخارج دولت افزایش می یابد؟ علاوه بر اندک استخدامی های هر سال سایر مخارج دولت به خاطر تورم افزایش می یابد تورمی که خود معلول خلق پول بی حساب و کتاب است.

تا اینجای کتاب شما به مباحث اصلی مشکلات اقتصاد ایران آشنا شدید در ادامه با ذکر مثال هایی نشان می دهیم که اگر قانون پولی و بانکی کشور رعایت می شد وضع کنونی معیشت مردم چگونه بود. در آغاز بهتر است چند نکته را گوشزد کنم:

۱. برای راحتی محاسبات از قیمت تمام سکه استفاده می کنم.

۲. قیمت سکه حباب دارد که برای راحتی محاسبات در نظر گرفته نشده است.

۳. از زمان آغاز نگارش این کتاب سکه و دلار نوسان زیادی داشته اند که از کشمکش های درونی و بنده برای تکمیل این کتاب هم بیشتر بوده است. دلار در حال حاضر ۲۳ هزار و ۷۵۰ تومان است. نکته خنده دار اینست که تا تمام این خط ۲۳۷۴۶ تومان رسید آیا واقعا کشور ما می تواند با این حد از ثبات پیشرفت کند؟ الان شده ۲۳۷۵۱ بعد ۲۳۷۵۵ (اگر تا ۵ دقیقه دیگر این سایت را باز نگه دارم احتمالاً دچار حمله قلبی می شوم)^۷ و سکه ۱۰ میلیون و ۵۸۰ هزار تومان است.

۴. بسیاری از کالاهای مصرفی ما وارداتی هستند پس باید برای مقایسه، نرخ رشد دلار را در مد نظر قرار دهیم ولی بهتر است نیم نگاهی هم به حجم نقدینگی (مثال بطری آب و پول موجود در جزیره) داشته باشیم بر اساس منطق گفته شده در مهرماه ۱۳۹۹ دو هزار و ۹۳۰ هزار میلیارد تومان بوده است که الان حتماً از ۳۰۰۰ هزار میلیارد تومان رد شده است ولی ما همین مقدار ثبت شده را مبنا قرار می دهیم و آن را بر نقدینگی سال ۵۷ تقسیم می کنیم

$$۲۹۳۰۰۰۰ \div ۲۵۸ = ۱۱,۳۵۶$$

یعنی اگر تمامی کالاها به طور مساوی گران شوند باید قیمت تمامی کالاها ۱۱۳۵۶ برابر می شد ولی البته چنین نیست که علل مختلفی دارد یکی از علل اصلی، این است که تورم هر بار سمت یک بازار کشیده می شود. بورس حکم یک جاروبرقی را دارد که تورم موجود را جمع می کند هرچند بورس ایران تبدیل به محل سفته بازی شده و عملاً سرمایه به سمت تولید سوق پیدا نمی کند.

از سهم ۱۱۳۵۶ برابر شدن قیمت، دلار ۲۳۷۵ برابر شده است (دلار در سال ۵۷ ده تومان بوده است) .

$$2375 \div 10 = 237.5$$

سکه هم سال ۱۳۵۷ ۴۲۰ تومان بوده است که الان ده میلیون و ۵۸۹ هزار و ۱۰۰ تومان معامله می‌شود اما برای راحتی محاسبه ۱۰ میلیون و ۶۰۰ هزار تومان در نظر می‌گیریم.

$$10,600,000 \div 420 = 25238$$

$$25238 \div 2375 = 10.62$$

یعنی بازار طلا ۱۰/۶۲ برابر بیشتر از دلار نقدینگی را به سمت خود جذب کرده است و بیش از دو برابر بیشتر از سهم خود گران شده است.

$$25238 \div 11356 = 2.22$$

با این مقدمات به سراغ قیمت محصولات مصرفی می‌رویم (منبع قیمت‌های روز، قیمت روی کالاهای خریداری شده و سایت‌های معتبر می‌باشد برای قیمت‌گذاری سال ۱۳۵۷ متاسفانه منبع موثق پیدا نکردم به جز یک وبسایت که آن هم فیلتر است و از حافظه گوگل (google cache) استفاده می‌کنم که حداقل می‌توان آنرا میانگین قیمت کالاهای آن دوران در نظر گرفت)

نکته: قیمت‌های اول انقلاب به ریال و قیمت‌های حال حاضر به تومان می‌باشد.

۱. مثال مورد علاقه خودم خودکار بیک مدل کریستال (مثال معروف آقای اسدالله علم)

سال ۵۷ خودکار بیک هر عدد ۵ ریال یعنی دو عدد یک تومان بوده الان خودکار بیک ۳۱۰۰ تومان است یعنی با مقایسه ارزش ریالی، قیمت خودکار بیک ۶۲۰۰ برابر شده است ولی آیا با معیار طلا هم این مقدار سقوط ارزش ممکن است؟

$$3100 \div 5 = 620$$

سکه ۴۲۰ تومان (۴۲۰۰ ریال) بود و الان ۱۰ میلیون و ۶۰۰ هزار تومان شده حالا مقایسه کنید .

$$420 \div 5 = 84$$

$$10,600,000 \div 3100 = 3419$$

$$3419 \div 84 = 40.7$$

پس با یک سکه اول انقلاب می شد ۸۴۰ عدد خودکار بیک خرید و الان ۳۴۱۹ عدد و با معیار طلا خودکار گران تر نشده هیچ
۴ برابر ارزان تر هم شده است.

پياز

پياز را چند روز پيش كيلوبی ۶۰۰۰ تومان خريدم كه اول انقلاب فقط ۵ ريال بوده است.

$$۶۰۰۰ \div ۵ = ۱۲۰۰$$

با معيار ريال، پياز ۱۲۰۰۰ برابر شده است.

و با معيار طلا

$$۴۲۰ \div ۵ = ۸۴$$

$$۱۰/۶۰۰/۰۰۰ \div ۶۰۰۰ = ۱۷۶۶$$

$$۱۷۶۶ \div ۸۴۰ = ۲.۱$$

پس پياز بعد از ۴۳ سال ۲.۱ برابر ارزانتر شده است.

خرما

خرما انواع متنوع با قيمت های گوناگونی دارد كه به طور متوسط هر كيلو ۴۰ هزار تومان است و اول انقلاب هر كيلو ۳۰ ريال
بوده است با معيار ريال ۱۳/۳۳۳ برابر شده است.

و با معيار سكه طلا:

$$۴۰۰۰۰ \div ۳۰ = ۱۳۳۳۳$$

$$۴۲۰ \div ۳۰ = ۱۴$$

$$۱۰/۶۰۰/۰۰۰ \div ۴۰/۰۰۰ = ۲۶۵$$

$$۲۶۵ \div ۱۴ = ۱۸.۹$$

گوسفند زنده

اول انقلاب کیلویی ۱۰۰ ریال بوده است و در منطقه ما بین ۵۵ تا ۶۰ هزار تومان است که با ریال به فنا رفته شش هزار برابر شده است و با معیار سکه طلا:

$$۶۰۰۰۰ \div ۱۰۰ = ۶۰۰$$

$$۴۲۰۰ \div ۱۰۰ = ۴۲$$

$$۱۰/۶۰۰/۰۰۰ \div ۶۰/۰۰۰ = ۱۷۶$$

$$۱۷۶ \div ۴۲ = ۴.۱۹$$

اگر هر گوسفند را چهل کیلوگرم در نظر بگیریم اول انقلاب با هر سکه می توانستیم یک گوسفند خریده ولی الان می توانیم ۴ عدد گوسفند بخریم

البته وزن گوسفند ها بسته به سن و نژاد متفاوت است ولی به خاطر راحتی محاسبه آن را ۴۰ کیلو در نظر گرفتیم.

شیر

الان هر بطری شیر کم چرب حدود ۷۰۰۰ تومان است که تقریبا یک لیتر است و اول انقلاب هر لیتر شیر ۲۰ ریال بوده است.

$$۴۲۰۰ \div ۲۰ = ۲۱۰$$

$$۱۰/۶۰۰/۰۰۰ \div ۷۰۰۰ = ۱۵۱۴$$

$$۱۵۱۴ \div ۲۱۰ = ۷.۲$$

با هر سکه الان می شود ۱۵۱۴ لیتر شیر خرید که این رقم سال ۵۷ ۲۱۰ لیتر بوده است که ۷.۲ برابر ارزان تر شده است.

برنج درجه یک شمال

سایت دیجی کالا برنج درجه یک هاشمی هر کیلو ۳۶۵۰۰ تومان است و این رقم اول انقلاب ۳۲ ریال بوده است که با معیار ریال ۱۱۴۰۶ برابر شده ولی با معیار طلا ۲.۲۱ برابر ارزان تر شده است!

$$۳۶۵۰۰ \div ۳۲ = ۱۱۴۰۶$$

$$۴۲۰ \div ۳۲ = ۱۳۱$$

$$۱۰/۶۰۰/۰۰۰ \div ۳۶۵۰۰ = ۲۹۰$$

$$۲۹۰ \div ۱۳۱ = ۲.۲۱$$

گوجه فرنگی

در شهر ما الان کیلویی ۵ هزار تومان است اول انقلاب ۱۰ ریال بوده است. با معیار ریال ۵۰۰۰ برابر شده و با معیار طلا ۵.۰۴ برابر ارزانه تر شده است.

$$۵۰۰۰ \div ۱۰ = ۵۰۰$$

$$۴۲۰ \div ۱۰ = ۴۲$$

$$۱۰/۶۰۰/۰۰۰ \div ۵۰۰۰ = ۲۱۲$$

$$۲۱۲ \div ۴۲ = ۵.۰۴$$

قند

در وب سایت ایمالز قند شکسته یک کیلوگرمی ۱۱۰۰۰ تومان است که البته در چند هفته اخیر قیمت آن افزایش زیادی داشته است. در سال ۵۷ ۲۸ ریال بوده است که با معیار ریال ۳۹۲۸ برابر شده است و با معیار طلا ۶.۴۲ برابر ارزانه تر شده است.

$$۱۱۰۰۰ \div ۲۸ = ۳۹۲۸$$

$$۴۲۰ \div ۲۸ = ۱۵۰$$

$$۱۰/۶۰۰/۰۰۰ \div ۱۱۰۰۰ = ۹۶۳$$

$$۹۶۳ \div ۱۵۰ = ۶.۴۲$$

روغن مایع

در حال حاضر روغن مایع ۸۱۰ گرمی ۱۰ هزار و ۳۰۰ تومان و روغن مایع ۱ لیتری سال ۵۷ ۲۱ ریال بوده است. با معیار ریال ۴۹۰۴ برابر شده و با معیار طلا ۵.۱۴ برابر ارزانتر شده است.

$$۱۰۳۰۰۰ \div ۲۱ = ۴۹۰۴$$

$$۴۲۰۰ \div ۲۱ = ۲۰۰$$

$$۱۰/۶۰۰/۰۰۰ \div ۱۰۳۰۰ = ۱۰۲۹$$

$$۱۰۲۹ \div ۲۰۰ = ۵.۱۴$$

تخم مرغ

در حال حاضر تخم مرغ دانه ای ۱۵۰۰ تومان است که اول انقلاب ۴ ریال بوده است. با معیار ریال ۳۷۵۰ برابر گران تر و با معیار طلا ۶.۷۲ برابر ارزانتر شده است.

$$۴۲۰۰ \div ۴ = ۱۰۵۰$$

$$۱۵۰۰۰ \div ۴ = ۳۷۵۰$$

$$۱۰/۶۰۰/۰۰۰ \div ۱۵۰۰ = ۷.۰۶۶$$

$$۷.۰۶۶ \div ۱۰۵۰ = ۶.۷۲$$

و به همین روش می تواند ارزش واقعی کالاها را محاسبه کرد(البته با در نظر گرفتن توضیحات اولیه).

برای کالاهای فناورانه وضعیت تا حدودی متفاوت است سال ۸۳ یا ۸۴ بود که شخصی گوشی نوکیا سری N را به قیمت ۸۰۰ تا ۹۰۰ هزار تومان (تردید از بنده است) و شخص دیگری خودروی ای دست دوم به همین قیمت خریداری کرده بود. خانواده شخص دوم از او پرسیدند که این خودرو را به چه علت خرید است؟ ایشان پاسخ دادند که

" با ۸۰۰-۹۰۰ تومن یه ماشین خریدم شما اصلاً فکر کنید سوار گوشی فلانی شده ام " ☺

قیمت جهانی آن مدل گوشی حدود ۴۰۰ دلار بود و با دلار تقریباً هزار تومان وارد می شد و تا به دست مصرف کننده برسد قیمتش ۲ برابر می شد. در آن سال هر سکه ۱۰۴ هزار و ۵۳۷ تومان بوده و میتوانستیم با پول آن گوشی، حدود ۹ سکه خریداری کنیم که در حال حاضر برابر با ۹۵ میلیون تومان است. مثلاً گوشی اپل آیفون ۱۲ پرو ۵۱۲ گیگ، ۵۸ میلیون و ۳۷۴ هزار تومان است که جزو گرانترین گوشی های محبوب بازار است. با معادل طلای آن گوشی می توان این تلفن هوشمند

اصطلاحاً پرچمدار اپل را تهیه کرد و حدود ۳۷ میلیون تومان هم باقی می ماند اما امکانات این گوشی کجا و نوکیا سری N کجا!

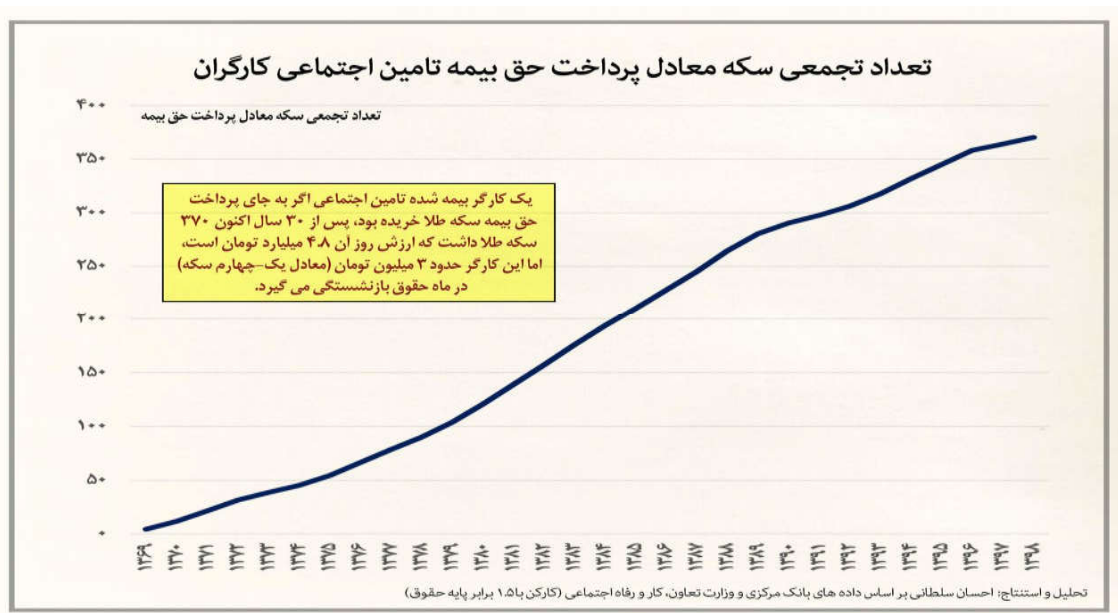
مثالی دیگر

یک کارگر بیمه شده تامین اجتماعی اگر به جای پرداخت حق بیمه سکه طلا خریده بود، پس از ۳۰ سال اکنون ۳۷۰ سکه طلا داشت که ارزش روز آن ۴.۸ میلیارد تومان است، اما این کارگر حدود ۳ میلیون تومان (معادل یک-چهارم سکه) در ماه حقوق بازنشستگی می گیرد.

اگر این کارگر ۳۰ سال حقوق بازنشستگی بگیرد (با قیمت امروز سکه) ۹۰ سکه طلا دریافت می کند که معادل یک-چهارم ۳۷۰ سکه طلا است و اگر به جای پرداخت حق بیمه سکه طلا خریده بود آن را در یک کار مفید سرمایه گذاری می کرد چندین برابر این مبلغ سود ماهانه به دست می آورد حتی با سپرده گذاری پول آن در بانک ها (ی کذایی) ماهانه بیش از ۷۰ میلیون تومان درآمد داشت.

در همین حال حداقل حقوق رسمی یک کارگر کمتر از ۳ میلیون تومان (حدود ۱۱۰ دلار) است که کمتر از یک-چهارم عراق و یک-ششم ترکیه است.

این مثال را در اینترنت پیدا کردم پس لطفا قسمت سپرده گذاری در بانک را نادیده بگیرید چون اتفاقاً تمامی مطالب کتاب بر علیه همین مقوله خلق پول (برای سود سپرده) توسط بانک ها می باشد.



فصل سوم راه حل: اجرای قانون پولی و بانکی

از آغاز کتاب به برتری طلا برای محاسبه ارزش و جایگزینی پول های امروزی تاکید داشتم یکی از علل اصلی اصرار بنده تجربه سایر کشورها در زمینه مهار تورم است. یکی از پیشنهادات مطرح شده توسط پروفیسور استیو هانکه اقتصاددان سرشناس و استاد دانشگاه جانز هاپکینز است که اعتقاد دارد ایران باید پول کشور را به طلا متصل کند. مصاحبه ایشان با بی بی سی فارسی را از لینک زیر دریافت کنید.

<https://aparar.com/v/alrdx>

درباره ای از تاریخ بلغارستان یعنی سال ۱۹۹۷ که اول تورم ۲۴۲ درصدی آن هم ماهانه (نه سالانه) اقتصاد آن کشور را به زانو درآورده بود ایشان با روش هیئت ارزی و اتصال پول بلغارستان به مارک آلمان تورم بسیار بالای آن دوران را ظرف مدت کوتاهی به ادعای خودشان ۲۴ ساعته متوقف نمود.

او سابقه مشاوره اقتصادی در پنج کشور بلغارستان، صربستان، ونزوئلا، اندونزی و قزاقستان را در کارنامه دارد، افزود: وقتی هیات ارزی دارای پشتوانه طلای کافی باشد، در واقع پول ملی چاپ شده چیزی جز دارایی امن نخواهد بود و هیات ارزی از طریق اختلاف بین بهره دارایی ذخیره و مخارج نگهداری تعهداتش کسب سود می کند.

به گفته هانکه، طلا بهترین گزینه موجود برای استفاده به عنوان پشتوانه در هیات ارزی ایران محسوب می شود چرا که صدور طلا در اختیار کشور خاصی نیست. این هیات به جای سیاست گذاری پولی روی سیاست گذاری نرخ ارز ثابت متمرکز خواهد شد و بدین ترتیب مقدار پول مجاز برای باقی ماندن در چرخه باید تنها توسط نیروهای بازار تعیین شود. این هیات با اعمال محدودیت های سختگیرانه روی ساختار بودجه ای دولت و انضباط مالی نظارت خواهد کرد و نمی تواند به ابزاری برای تامین مالی دولت تبدیل شود.

استاد اقتصاد دانشگاه جانز هاپکینز در ادامه با اشاره به تجربه استفاده از هیات های ارزی در حدود ۷۰ کشور در ادوار مختلف افزود: کشورهایی که از هیات های ارزی استفاده کردند از تورم کمتر، کسری بودجه کوچک تر و سطوح بدهی کمتر (در

مقیاس میزان تولیدات ناخالص داخلی) بهره مند شدند و این به آن ها کمک کرد بحران بانکی کمتر و رشد اقتصادی بیشتری داشته باشند.

علاوه بر راه حل فوق لازم است ابتدا مجلس محترم طرحی برای الزام بانک مرکزی به رعایت قانون پولی و بانکی تصویب کنند و دولت را به رعایت انضباط مالی و بانک مرکزی را به عدم چاپ پول بدون پشتوانه ملزم کنند و ضمانت اجرایی مناسبی هم در نظر بگیرند.

از آن جایی که قانون مذکور (قانون پولی و بانکی کشور) قبلاً ریال را برابر طلای خالص قرار داده است کار بسیار آسان تر می شود. در گام اول باید این قانون اصلاح شود. در بند "د" ماده ۲ این قانون آمده است: مسکوکات طلا رواج قانونی ندارد. با اصلاح یک حرف (ندارد به دارد) زمینه آغاز تبدیل پول به طلا فراهم می شود. حتماً اولین سوال این است که کار با پول طلا چگونه است و آیا باید مانند سده‌های گذشته برای نان سکه مسی بپردازیم؟

درباره شیوه نقل و انتقال طلا خوشبختانه به لطف پیشرفت فناوری های روز و همچنین به خاطر کرونا مردم تمایل کمتری به حمل پول نقد دارند و از کارت بانکی استفاده میکنند. در آغاز واحد پول طلا مثلاً با نام تومان با مقدار مشخصی از طلا برابر نظر گرفته می شود مثل قانون فعلی که ریال حدود یکصد گرم است. سپس مقدار دارایی ریالی شخص به طلا تبدیل شده و ریال حذف می گردد. از این به بعد تومان مثلاً یک صدم گرم طلا است و معادل آن در یک مرکز ذخیره می شود که وظیفه نگهداری (فقط نگه داری نه وام دادن و ...) طلاها را به عهده دارد. نام پیشنهادی دوستان بیت المال است.

در هر صورت دارایی های ریالی به طلا تبدیل شده و به امانت نزد بیت المال قرار دارند. شما اگر معادل یک سکه بهار آزادی (۸.۱۳۳ گرم) پول نقد یا سپرده نزد بانک ها داشته باشید بیت المال، ریال معادل را از چرخه خارج و طلای برابر آن را در حساب شما قرار می دهد. هر وقت که نیاز داشتید می توانید آن را از طریق کارت (مثل کارت بانکی) خرج کنید یا از طریق خودپرداز طلا، نقدا دریافت کنید. در صورت خرید، معادل طلا از حساب شما به حساب فروشنده منتقل شده هر زمان که بخواهد به آن دسترسی خواهد داشت.

شیوه حذف ریال هم به این صورت است که فقط پول (اسکناس و مسکوکات) موجود در نقدینگی به طلا تبدیل می‌شود. یعنی شبه پول که در اصل بدهی افراد به بانک‌ها و بدهی بانک‌ها به مشتریان است باید تسویه شود و چیزی از آن باقی نمی‌ماند. حجم پول واقعی در اقتصاد ۳۸۳ هزار و ۴۷۰ میلیارد تومان است برای تبدیل آن به ۲۶۵ تن طلا معادل حدود ۱۶ میلیارد دلار نیاز است که اگر این مقدار طلا در خزانه وجود نداشته باشد برای خرید آن می‌توانند از ذخیره ارزی برداشت کنند.

در ضمن یکی از شاهکارهای آقایان مانند همان دلار جناب جهانگیری است که بیش از ۱۸ میلیارد دلار ارز ۴۲۰۰ داده شد ولی تاثیر منفی آن هنوز کرده اقتصاد نحیف ایران سنگینی میکند. این سوا از ده‌ها تن طلائی بود که توسط دولت به نام تنظیم عرضه سکه به دست افراد خاصی رسید. پول طلا برای معاملات تجاری و سرمایه‌گذاری هم اختلال ایجاد نمی‌کند و به راحتی قابل نقل و انتقال امن و بی‌خطر است از آنجایی که مبحث پول طلا مفصل و تخصصی است لطفاً برای کسب اطلاعات بیشتر به کتاب "درآمدی بر نظریه پول طلا نویسندگان: سید محمد حسین متولی امامی و محمدحسن غلامی" مراجعه فرمایید.

<https://bookroom.ir/fb/۱۵۱۵۱>

در پایان باید به ادعای عده‌ای در مورد حذف ۴ صفر از پول ملی جهت بهتر شدن اوضاع اقتصادی پاسخ دهم.

به این مقاله کوتاه راجع به حذف ۵ صفر از پول ونزوئلا توجه فرمایید.

ایرنا: حذف پنج صفر از واحد پول ملی ونزوئلا با ادامه روند کاهشی ارزش پول این کشور اجرایی شد و دولت اسکناس‌های جدید را از امروز در چرخه معاملات پولی قرار داد.

نیکولاس مادورو رئیس جمهوری ونزوئلا روز گذشته (دوشنبه) اسکناس جدید این کشور را رونمایی کرد. چاپ اسکناس‌های جدید نخستین مرحله از برنامه اقتصادی رئیس جمهوری ونزوئلا، برای بازگرداندن رونق اقتصادی به کشور است. براساس تصمیم‌های جدید دولت ونزوئلا، از این پس هر اسکناس ۵۰۰ بولیواری معادل ۵۰ میلیون بولیوار گذشته و هفت دلار آمریکا است.

رئیس جمهوری ونزوئلا در مراسم رونمایی از اسکناس‌های جدید، به مردم این کشور اطمینان داد که تدابیر جدید که حذف پنج صفر از پول ملی نخستین مرحله از آن است، سرآغاز تغییر بزرگ اقتصادی در این کشور باشد.

دولت مادورو همچنین در نظر دارد که حقوق حداقلی کارکنان را ۳۴ برابر افزایش دهد و به مدت سه سال مابه التفاوت این افزایش را برای شرکت ها و کارخانه های کوچک و متوسط برعهده بگیرد.

این در حالی است که برخلاف وعده های مادورو، بسیاری از کارشناسان و تحلیلگران اقتصادی، اینگونه اقدامات دولت را غیر واقعی و برای غلبه به بحران اقتصادی ناکارآمد می دانند.

منتقدان و مخالفان دولت کاراکاس در حالی بسته جدید اقتصادی دولت مادورو را ناکارآمد توصیف کرده اند که به نظر می رسد وضعیت اقتصادی ونزوئلا آنقدر پیچیده شده که مقامات دولت کاراکاس توان حل و فصل چالش ها را ندارند.

نرخ تورم ونزوئلا در ماه ژوئیه (مرداد) به ۸۰ هزار درصد رسید و این در حالی است که صندوق بین المللی پول پیش بینی کرده تورم این کشور تا پایان سال جاری میلادی ممکن است به یک میلیون درصد برسد.

در حالی ونزوئلا زمانی یکی از مرفه ترین کشورهای آمریکای لاتین بود و دارای یکی از بزرگترین ذخایر نفتی جهان است که برخی کارشناسان بر این باورند کاهش شدید بهای نفت، فساد مالی در رده های دولتی و سوءمدیریت دو دهه اخیر شرایط این کشور را به این حال و روز درآورده است. البته نمی توان از تاثیر فشارها و تحریم ها علیه این کشور به آسانی گذشت.

چندی پیش نیز (فروردین ۹۷) دولت ونزوئلا سه صفر را از واحد پول ملی این کشور حذف کرد، با این حال، نرخ تورم در این کشور به یک میلیون درصد رسید.

حال خودتان قضاوت کنید که حذف صفر چه تاثیری بر ونزوئلا و حتی ایران دارد؟

سخن پایانی

از این که تا انتهای کتاب همراه بنده بودید سپاسگزارم قبلاً هم عرض شد که هدف بنده صرفاً ایجاد آگاهی در زمینه نامهربانی هایی است که در حق این ملت بزرگ شده است. امیدوارم گامی هر چند کوچک در راه آگاه شدن افکار عمومی برای آینده بهتر کشور عزیزمان ایران برداشته باشم.

توجه داشته باشید که این کتاب رایگان نیست!

تقاضایی که از شما عزیزان دارم این است که در صورت مفید بودن مطالب منتشر شده پس از بررسی اطلاعات تقدیم شده (چون هر ادعایی اول باید اعتبارسنجی شود) دیگران را نیز از حقیقت آگاه کنید که می تواند از حوادث تلخی که در سال های قبل اتفاق افتاده است و امکان دارد در آینده بسیار نزدیک رخ دهد جلوگیری کند. اگر از مطالب کتاب خوشتان نیامد چون حدث میزنم به مذاق خیلی ها خوش نیاید، بنده بابت اینکه مصدع اوقات شدم عذرخواهی و طلب حلالیت می کنم اما در صورتی که مطالب را مفید یافتید لطفاً از دو طریق زیر بهای آن را بپردازید.

الف: صلواتی بر محمد و آل محمد (صلی الله و علیه و آله و سلم)

ب: کمک به خیریه های مورد علاقه ام

در صورت تمایل لطفاً از این خیریه ها حمایت کنید:

۱. موسسه حمایت از کودکان سرطانی (محک)

<https://mahak-charity.org/>

۲. موسسه خیریه امام هادی علیه السلام در حمایت از ایتمام

<https://imamhadi.com/>

۳. خیریه همت

<http://www.hemmat110.com/>

